శ్రీవిష్ణుసహస్రనామం
నుండి జీవన మార్గదర్శనం

శ్రీ విష్ణు సహస్రనామం ద్వారా జీవితం, ధర్మం, భక్తి, మరియు ఆత్మపరిశీలనపై కొన్ని వ్యక్తిగత ఆలోచనలు

సంకలన కర్త:

దైవకృపతో, తల్లిదండ్రుల ఆశీస్సులతో శ్రీరాముల ప్రసాద్ బాబు.

శ్రీమన్నారాయణుని కృపాకటాక్షంతో

నా తల్లిదండ్రుల ఆశీస్సులతో

భక్తిపూర్వకంగా సమర్పిస్తున్నాను

సంకలనం:

శ్రీరాముల ప్రసాద్ బాబు

విషయ సూచిక

ముందుమాట

శ్రీమహావిష్ణువు యొక్క దివ్య సహస్రనామాల సమాహారమైన **శ్రీ విష్ణు సహస్రనామం** అనేక తరాలుగా భారతీయ కుటుంబాలలో, దేవాలయాలలో, ఆశ్రమాలలో, మరియు ఆధ్యాత్మిక సమాజాలలో పారాయణం చేయబడుతూ వస్తోంది. రేడియో, టెలివిజన్, భక్తి కార్యక్రమాలు, ప్రముఖ గాయకులు, సంగీత విద్వాంసులు, పండితులు మరియు ఆధ్యాత్మిక గురువుల ద్వారా ఈ సహస్రనామం ప్రజల జీవితాలలో నిరంతరం వినిపిస్తూ, ఆధ్యాత్మిక మార్గదర్శకంగా నిలిచింది.

అయితే, నాతో సహా ఎంతోమంది చిన్ననాట ఈ శ్లోకాలను విన్నప్పటికీ, వాటి లోతైన అర్థాన్ని పూర్తిగా గ్రహించలేకపోయాం. నాకు గురుకుల వాతావరణాన్ని గుర్తుచేసే పాఠశాలలో చదివే అదృష్టం లభించినప్పటికీ, ఆ వయస్సులో ఈ మహత్తర బోధనల అసలు ఉద్దేశ్యం పూర్తిగా అర్థం కాలేదు. కాలక్రమేణా జీవితం నేర్పిన పాఠాలు, అనుభవాలు, విజయాలు, అపజయాలు, బాధ్యతలు, కుటుంబం, ఉద్యోగం, సమాజం ఇవన్నీ కలిసి ఈ శ్లోకాలలో నిక్షిప్తమైన జ్ఞానాన్ని అర్థం చేసుకునే దారిని చూపించాయి.

నా అవగాహనలో, **సనాతన ధర్మం** అనేది కేవలం గ్రంథాలను చదవడం లేదా శ్లోకాలను పారాయణం చేయడం మాత్రమే కాదు. అది ఈ పురాతన బోధనలను నిత్యజీవితంలో ఆచరణలో పెట్టడం. మన కర్తవ్యాలను (కర్మలను) ధర్మబద్ధంగా నిర్వర్తించడం. జీవిత లక్ష్యాన్ని తెలుసుకోవడానికి ప్రయత్నించడం. భయం, నిరాశ, వైఫల్యం, అనిశ్చితి, అహంకారం, అసూయ వంటి మనస్సును కలవరపెట్టే శక్తులను అధిగమించడం. ప్రతిరోజు చేయవలసిన పనులను ధైర్యంగా, బాధ్యతతో నిర్వర్తించడం.

జీవితం నాకు నేర్పిన ముఖ్యమైన పాఠం ఏమిటంటే ఆధ్యాత్మికత అనేది ప్రపంచాన్ని విడిచి పారిపోవడం కాదు; ప్రపంచంలోనే జీవిస్తూ, మన బాధ్యతలను నిర్వర్తిస్తూ, అంతర్ముఖంగా ఎదగడం. మనలో ప్రతి ఒక్కరూ తమ జీవిత ప్రయాణంలో ఏదో ఒక దశలో ఈ ప్రశ్నలను ఎదుర్కోవలసి ఉంటుంది:

నేను ఎవరు?

నా జీవితం యొక్క ఉద్దేశ్యం ఏమిటి?

నేను ఎందుకు బాధపడుతున్నాను?

నాకు నిజమైన శాంతి ఎక్కడ లభిస్తుంది?

ఈ ప్రశ్నలకు ఇతరులు సమాధానం చెప్పగలరు, మార్గం చూపగలరు. కానీ చివరికి సమాధానాలను ప్రతి వ్యక్తి తనలోనే వెతకాలి. వీడియో గేమ్‌లో ప్రతి స్థాయిని ఆటగాడు స్వయంగా పూర్తి చేయాల్సినట్లే, జీవిత పాఠాలను కూడా ప్రతి ఒక్కరూ తమ అనుభవాల ద్వారా నేర్చుకోవాలి. అందుకు సమయం కావాలి, ప్రశాంతత కావాలి, ఆత్మపరిశీలన కావాలి.

ఈ గ్రంథాన్ని సిద్ధం చేసిన ఉద్దేశ్యం పండితుల కోసం మరో వ్యాఖ్యానం అందించడం కాదు. నా జీవితంలో నేను అర్థం చేసుకున్న కొంత జ్ఞానాన్ని, అనుభవాన్ని, భక్తిని తరువాతి తరాలతో పంచుకోవాలనే చిన్న ప్రయత్నం మాత్రమే. ముఖ్యంగా యువతరం ఈ శ్లోకాలను కేవలం పారాయణ గ్రంథంగా కాకుండా, జీవిత మార్గదర్శకంగా కూడా చూడగలిగితే ఈ ప్రయత్నం సార్థకం అవుతుంది.

ఈ జీవితాన్ని ప్రసాదించిన నా తల్లిదండ్రుల పట్ల నేను ఎల్లప్పుడూ కృతజ్ఞుడిని. నాకు అవకాశాలు, ప్రోత్సాహం, మార్గదర్శకత్వం అందించిన నా అన్నయ్య **శ్రీ శ్రీరాముల మోహన్ బాబు గారికి**, నా అక్క **శ్రీమతి మమత గారికి** నా హృదయపూర్వక కృతజ్ఞతలు.

నా జీవిత భాగస్వామి **శ్రీమతి శ్రీరాముల సుస్మిత గారికి** ప్రత్యేక కృతజ్ఞతలు. జీవిత ప్రయాణంలోనూ, ఆధ్యాత్మిక ప్రయాణంలోనూ సహచరిగా నిలిచి, నేను మార్గం తప్పినప్పుడు సరిదిద్దుతూ, ధైర్యం నింపుతూ, భగవంతుని వైపు మరల్చే శక్తిగా నిలిచిన ఆమెకు నా నమస్కారాలు.

ఈ గ్రంథాన్ని చదివే ప్రతి ఒక్కరికీ నా వినమ్ర ప్రార్థన:

భగవంతుడు మీకు ఆరోగ్యం, ధైర్యం, వివేకం, సమయం, మరియు అంతర్ముఖంగా ఆలోచించే అవకాశాన్ని ప్రసాదించుగాక. మీ కర్తవ్యాన్ని ధర్మబద్ధంగా నిర్వర్తించే శక్తిని ఇవ్వుగాక. జీవితంలో శాంతిని, సంతృప్తిని, మరియు పరమసత్యాన్ని అన్వేషించే మార్గాన్ని చూపుగాక.

చివరికి మనందరి ప్రయాణం ఒకటే :

ఆత్మజ్ఞానం నుండి శాంతికి,

శాంతి నుండి భక్తికి,

భక్తి నుండి మోక్షానికి,

మోక్షం నుండి పరమపదానికి.

ఈ వినమ్ర సమర్పణను శ్రీమన్నారాయణుని పాదపద్మాలకు అర్పిస్తున్నాను.

ఓం నమో నారాయణాయ

సర్వం శ్రీ కృష్ణార్పణమస్తు

1. ఈ పుస్తకాన్ని ఎలా ఉపయోగించాలి?

తొలి పఠనకర్తలకు ఒక మార్గదర్శిని

శ్రీ విష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రం అనేది కేవలం ఒక ప్రార్థనా గ్రంథం మాత్రమే కాదు. ఇది మనిషి జీవితాన్ని అర్థం చేసుకోవడానికి, తన కర్తవ్యాన్ని తెలుసుకోవడానికి, ధర్మబద్ధంగా జీవించడానికి, భయం మరియు సందిగ్ధతలను అధిగమించడానికి మార్గదర్శకత్వం అందించే ఒక ఆధ్యాత్మిక సంపద.

సాధారణంగా విష్ణు సహస్రనామం పారాయణం చేసే సమయంలో మనం శ్లోకాలను వినడం లేదా చదవడం జరుగుతుంది. అయితే శ్లోకాలలోని ప్రతి పదం, ప్రతి నామం, ప్రతి భావం వెనుక ఉన్న లోతైన అర్థాన్ని తెలుసుకునే అవకాశం చాలా మందికి దొరకదు. ముఖ్యంగా కొత్తగా చదవడం ప్రారంభించే వారికి సంస్కృత భాష, పురాణ నేపథ్యం, మరియు పునరావృతమయ్యే నామాలు కొంత క్లిష్టంగా అనిపించవచ్చు.

ఈ కారణంగానే ఈ సంకలనం సిద్ధం చేయబడింది.

ఈ పుస్తకంలో ప్రతి భాగాన్ని సాధ్యమైనంత సరళంగా, క్రమబద్ధంగా, మరియు పాఠకునికి అర్థమయ్యే విధంగా అమర్చడానికి ప్రయత్నించబడింది. శ్లోకాన్ని యథాతథంగా ఉంచుతూ, దాని భావాన్ని తెలుగు మరియు ఆంగ్ల భాషల్లో అందించడం ద్వారా పాఠకుడు కేవలం చదవడమే కాకుండా అర్థం చేసుకునే అవకాశం పొందుతాడు.

సంకలన కర్త:
దైవకృపతో, తల్లిదండ్రుల ఆశీస్సులతో శ్రీరాముల ప్రసాద్ బాబు.

2.ఈ పుస్తక నిర్మాణం

ఈ గ్రంథం క్రింది ప్రధాన భాగాలుగా విభజించబడింది:

1. మంగళాచరణం

పారాయణానికి ముందు పఠించే శుభప్రార్థనలు. ఇవి మనసును ప్రశాంతపరచి, విఘ్నాలను తొలగించి, దైవస్మరణలోకి తీసుకువెళ్తాయి.

2. ఉపోద్ఘాతం మరియు సంభాషణ

మహాభారతంలోని యుధిష్ఠిరుడు మరియు భీష్ముడి మధ్య జరిగిన ప్రశ్నోత్తర రూప సంభాషణ. సహస్రనామం ఎందుకు ఉద్భవించిందో, దాని ఉద్దేశ్యం ఏమిటో ఈ భాగంలో తెలుస్తుంది.

3. పూర్వన్యాసం, కరన్యాసం, అంగన్యాసం

పారాయణానికి ముందు మనస్సు, వాక్కు, శరీరాన్ని సిద్ధం చేసుకునే ఆధ్యాత్మిక ప్రక్రియలు. వీటి వెనుక ఉన్న భావాన్ని సరళంగా వివరించడానికి ప్రయత్నించబడింది.

4. ధ్యాన శ్లోకాలు

భగవంతుని రూపాన్ని మనసులో నిలుపుకొని ధ్యానం చేయడానికి ఉపయోగపడే శ్లోకాలు.

5. విష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రం

ప్రధాన భాగం. ప్రతి శ్లోకం మూడు కాలమ్లలో అందించబడింది:

- **శ్లోకం**
- **తెలుగు భావం**
- **English Meaning**

దీనివల్ల పాఠకుడు శ్లోకాన్ని చదివి, వెంటనే దాని భావాన్ని గ్రహించగలుగుతాడు.

6. ఫలశ్రుతి

సహస్రనామ పారాయణం ద్వారా పొందగలిగే ఆధ్యాత్మిక, మానసిక, మరియు జీవన ప్రయోజనాలను వివరిస్తుంది.

ఈ సంకలన ప్రత్యేకత

ఈ పుస్తకం పండితుల కోసం రాయబడలేదు.

ఇది మొదటిసారి విష్ణు సహస్రనామాన్ని చదివే విద్యార్థి కోసం, జీవిత ప్రశ్నలకు సమాధానాలు వెతుకుతున్న యువకుడి కోసం, ధర్మం గురించి తెలుసుకోవాలనుకునే గృహస్థుని కోసం, మరియు పారాయణం వెనుక ఉన్న భావాన్ని అర్థం చేసుకోవాలనుకునే ప్రతి ఒక్కరి కోసం రూపొందించబడింది.

శ్లోకాలను కేవలం జ్ఞాపకం పెట్టుకోవడం కంటే, వాటి భావాన్ని గ్రహించడం ముఖ్యమనే ఉద్దేశంతో ఈ రూపకల్పన చేయబడింది. పునరావృతంగా కనిపించే నామాలలోని అంతరార్థాన్ని గుర్తించడం ద్వారా పాఠకుని ఆసక్తి నిలిచి ఉండేలా ప్రయత్నించబడింది.

ఒక వినమ్ర ఆలోచన

ఈ సంకలనం ద్వారా అందించబడిన వివరణలు సంపూర్ణమని నేను ఎప్పుడూ చెప్పను. శ్రీ విష్ణు సహస్రనామం అనేది అనేక మహర్షులు, ఆచార్యులు, పండితులు, భక్తులు శతాబ్దాలుగా అధ్యయనం చేసిన అపార జ్ఞానసాగరం.

ఈ గ్రంథాన్ని సిద్ధం చేయడంలో నేను చేసిన పాత్ర కేవలం ఒక సాధనం మాత్రమే. భగవంతుడు అనుగ్రహించిన కొద్దిపాటి అవగాహనను, జీవిత అనుభవాలను, మరియు నేర్చుకున్న పాఠాలను పంచుకోవడానికి చేసిన వినమ్ర ప్రయత్నం మాత్రమే ఇది.

ఈ ప్రయత్నంలో నిజమైన కర్త భగవంతుడే.

మీరు, ఈ గ్రంథాన్ని చదివే పాఠకులు, ఇందులో మీకు ఉపయోగపడే భావాన్ని కనుగొని, దాని ద్వారా మీ జీవితంలో ధైర్యం, శాంతి, ధర్మబోధ, మరియు ఆత్మపరిశీలనను పొందగలిగితే అదే ఈ సంకలనానికి నిజమైన ప్రయోజనం.

చివరి మాట

ఈ గ్రంథాన్ని కేవలం చదవవద్దు.

ఆలోచించండి. ప్రశ్నించండి. అర్థం చేసుకోండి. ఆచరించండి.

అప్పుడు విష్ణు సహస్రనామం ఒక ప్రార్థనగా మాత్రమే కాకుండా, ఒక **జీవన మార్గదర్శకంగా** మీ ముందుకు వస్తుంది.

ఓం నమో నారాయణాయ
శ్రీమన్నారాయణుని కృప సమస్తులకు కలుగుగాక.

3. శ్రీ విష్ణు సహస్రనామం – మహాభారత సందర్భం మరియు పాఠకునికి ఆహ్వానం

శ్రీ విష్ణు సహస్రనామం అనేది కేవలం వెయ్యి నామాల సమాహారం కాదు. ఇది మహాభారత మహాగ్రంథంలో అత్యంత గంభీరమైన మరియు ఆధ్యాత్మికమైన సంభాషణలలో ఒకటి.

కురుక్షేత్ర యుద్ధం ముగిసిన తరువాత, అనేక బంధువులను, గురువులను, మిత్రులను కోల్పోయిన యుధిష్ఠిరుడు తీవ్రమైన మనోవేదనలో మునిగిపోయాడు. ధర్మం కోసం యుద్ధం చేసినప్పటికీ, యుద్ధ ఫలితాల భారాన్ని మోస్తూ, జీవితంలోని అత్యంత ముఖ్యమైన ప్రశ్నలకు సమాధానాలు వెతుకుతున్న సమయంలో, బాణశయ్యపై ఉన్న భీష్మ పితామహుని ఆశ్రయించాడు.

ఆ సందర్భంలో యుధిష్ఠిరుడు అడిగిన ప్రశ్నలు నేటికీ ప్రతి మనిషి జీవితంలో వినిపించే ప్రశ్నలే:

- ఈ లోకంలో పరమ దైవం ఎవరు?
- మనిషికి అత్యున్నత ఆశ్రయం ఏమిటి?
- ఏ ధర్మాన్ని ఆచరించాలి?

- జనన మరణ చక్రం నుండి విముక్తి పొందే మార్గం ఏమిటి?

ఈ ప్రశ్నలకు సమాధానంగా భీష్ముడు శ్రీ విష్ణు సహస్రనామాన్ని ఉపదేశించాడు.

ఈ సంభాషణను మహర్షి వేదవ్యాసుడు మహాభారతంలో లిఖించాడు. ఆ తరువాత ఈ సంఘటనను మహాభారత కథనంలో వైశంపాయనుడు (మహర్షి వేదవ్యాసుని శిష్యుడు) వివరిస్తాడు. అలాగే మహాభారత యుద్ధానికి సాక్షిగా ఉన్న సంజయుడు కూడా అనేక ఆధ్యాత్మిక సత్యాలను ప్రపంచానికి తెలియజేసిన పాత్రధారి. అందువల్ల విష్ణు సహస్రనామం కేవలం ఒక స్తోత్రం మాత్రమే కాదు; మహాభారతంలో ధర్మం, కర్తవ్యం, భక్తి, జ్ఞానం మరియు విముక్తి గురించి జరిగిన గొప్ప సంభాషణలో భాగం.

మహాభారత పాత్రలను అధ్యయనం చేయండి

ఈ గ్రంథాన్ని చదువుతున్నప్పుడు భీష్ముడు, యుధిష్ఠిరుడు, వ్యాసుడు, సంజయుడు, అర్జునుడు, కృష్ణుడు మరియు ఇతర మహాభారత పాత్రల గురించి స్వయంగా అధ్యయనం చేయాలని నేను పాఠకులను ఆహ్వానిస్తున్నాను.

వారి కథలను కేవలం పురాణ కథలుగా చూడవద్దు.

ఒక్కసారి ఆలోచించండి:

- మీ జీవితంలో ఒక భీష్ముడు ఉన్నాడా?
- మీకు మార్గదర్శకత్వం ఇచ్చే ఒక వ్యాసుడు ఉన్నాడా?
- మీ కష్టకాలంలో సత్యాన్ని చెప్పే ఒక సంజయుడు ఉన్నాడా?

- మీలోనే సందేహాలతో పోరాడే యుధిష్ఠిరుడు ఉన్నాడా?
- ధర్మసంకటంలో నిలబడే అర్జునుడు ఉన్నాడా?
- మీ అంతరాత్మలో మార్గం చూపే కృష్ణుడు ఉన్నాడా?

బహుశా ఈ పాత్రలన్నీ మన జీవితంలో కూడా ఉంటాయి. ఇంకా లోతుగా ఆలోచిస్తే, వాటిలో చాలావరకు మనలోనే ఉంటాయి.

ఈశ్వరుడు, భగవంతుడు - ఒక వ్యక్తి కాదు, ఒక గమ్యం

ఈ గ్రంథంలో వివిధ సందర్భాలలో "ఈశ్వరుడు", "భగవంతుడు", "నారాయణుడు", "విష్ణువు", "పురుషోత్తముడు" వంటి పదాలు కనిపిస్తాయి.

వీటిని కేవలం ఒక దేవుని పేర్లుగా మాత్రమే చూడకుండా, వాటి అంతరార్థాన్ని తెలుసుకోవడానికి ప్రయత్నించండి.

"ఈశ్వరుడు" అంటే ఏమిటి?

"భగవంతుడు" అంటే ఏమిటి?

"పరమాత్మ" అంటే ఏమిటి?

"నారాయణుడు" అంటే ఏమిటి?

ఈ ప్రశ్నలకు ఇతరులు ఇచ్చే సమాధానాలు ఒక ప్రారంభం మాత్రమే. నిజమైన సమాధానం ప్రతి సాధకుడు తన అనుభవం, అధ్యయనం, ధ్యానం, ఆత్మపరిశీలన ద్వారా స్వయంగా కనుగొనవలసి ఉంటుంది.

ఈ గ్రంథం ఆ ప్రయాణానికి ఒక ఆహ్వానం మాత్రమే.

ఆత్మాన్వేషణ, ధర్మాచరణ, భక్తి, జ్ఞానం, సేవ మరియు ప్రేమ ద్వారా ప్రతి జీవాత్మ చివరకు చేరుకోవలసిన గమ్యం ఏదైనా ఉంటే, ఈ గ్రంథంలో "ఈశ్వరుడు" మరియు "భగవంతుడు" అనే పదాలు ఆ పరమ గమ్యాన్నే సూచిస్తున్నాయని అనేక మహానుభావులు భావించారు.

అది ఏమిటో ప్రతి ఒక్కరూ తమ స్వంత ప్రయాణంలో కనుగొనాలి.

ఈ పుస్తకం ఆ అన్వేషణకు ఒక చిన్న తోడ్పాటు మాత్రమే.

4. శ్రీ విష్ణు సహస్రనామం – శ్లోకం, భావం, జీవన సందేశం

Sections	శ్లోకం	తెలుగు భావార్థం	English Meaning
మంగళాచరణం	ఓం శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్ । ప్రసన్నవదనం ధ్యాయేత్ సర్వవిఘ్నోపశాంతయే ॥1॥	తెల్లని వస్త్రాలు ధరించిన, చంద్రుని వంటి కాంతివర్ణమున్న, నాలుగు భుజములు కలిగిన శ్రీమహావిష్ణువును ధ్యానిస్తాను. ఆయన ప్రసన్నమైన ముఖాన్ని స్మరించడం ద్వారా సమస్త విఘ్నాలు తొలగిపోవాలని ప్రార్థన.	I meditate upon Lord Vishnu, clad in white garments, radiant like the moon, and possessing four arms. May His serene and gracious countenance remove all obstacles.
	యస్యద్విరదవక్త్రాద్యాః పారిషద్యాః పరఃశతమ్ । విఘ్నం నిఘ్నంతి సతతం విష్వక్సేనం తమాశ్రయే ॥2॥	గణపతి మరియు విష్వక్సేనుడు వంటి దైవపారిషదులు భక్తుల మార్గంలోని విఘ్నాలను తొలగిస్తారు. అలాంటి విష్వక్సేనుని నేను శరణు పొందుతున్నాను.	I seek refuge in Vishvaksena, the divine commander of the Lord's attendants, whose celestial hosts continually remove obstacles from the path of devotees.
పూర్వ పీఠికా	వ్యాసం వసిష్ఠనప్తారం శక్తేః పౌత్రమకల్మషమ్ । పరాశరాత్మజం వందే శుకతాతం తపోనిధిమ్ ॥3॥	మహర్షి వ్యాసుడు వసిష్ఠ మహర్షి వంశంలో జన్మించిన మహాతపస్వి. పరాశర మహర్షి కుమారుడైన, శుక మహర్షి తండ్రియైన ఆయనకు నమస్కరిస్తాను.	I bow to Sage Vyasa, grandson of Vasishta's lineage, son of Parashara, father of Shuka, and a treasure-house of austerity and wisdom.

పూర్వ పీఠికా	వ్యాసాయ విష్ణురూపాయ వ్యాసరూపాయ విష్ణవే । నమో వై బ్రహ్మనిధయే వాసిష్ఠాయ నమో నమః ॥4॥	వ్యాసుడు విష్ణువు యొక్క అవతారస్వరూపుడు. వేదజ్ఞానానికి నిలయమైన ఆ మహర్షికి నమస్కారాలు.	Salutations to Vyasa, who is the embodiment of Vishnu, and to Vishnu who appears as Vyasa, the repository of divine knowledge.
	అవికారాయ శుద్ధాయ నిత్యాయ పరమాత్మనే । సదైకరూపరూపాయ విష్ణవే సర్వజిష్ణవే ॥5॥	మార్పులేనివాడు, శుద్ధస్వరూపుడు, నిత్యుడు, పరమాత్ముడు అయిన విష్ణువుకు నమస్కారాలు.	Salutations to Vishnu, the immutable, pure, eternal Supreme Self, who ever remains the same and is victorious over all.
	యస్య స్మరణమాత్రేణ జన్మసంసారబంధనాత్ । ముచ్యతే నమస్తస్మై విష్ణవే ప్రభవిష్ణవే ॥6॥	ఎవరి స్మరణ మాత్రముతోనే జనన మరణ చక్రబంధనాల నుండి విముక్తి లభిస్తుందో ఆ విష్ణువుకు నమస్కారం.	Salutations to Lord Vishnu, by whose mere remembrance one is freed from the bondage of worldly existence.
	విశ్వం విష్ణుర్వషట్కారో భూతభవ్యభవత్ప్రభుః । భూతకృద్భూతభృద్భావో భూతాత్మా భూతభావనః ॥1॥	భగవంతుడు విశ్వస్వరూపుడు. సమస్త భూతాలను సృష్టించి, పోషించి, నిలబెట్టేవాడు. గతం, వర్తమానం, భవిష్యత్తుకు అధిపతి.	The Lord is the universe itself. He creates, sustains and nurtures all beings and is the ruler of past, present and future.
	పూతాత్మా పరమాత్మా చ ముక్తానాం పరమాగతిః । అవ్యయః పురుషః సాక్షీ క్షేత్రజ్ఞోఽక్షర ఏవ చ ॥2॥	పరమాత్మ పవిత్రస్వరూపుడు. ముక్తులకు పరమగమ్యం. ఆయన నశించని సాక్షి మరియు అంతర్యామి.	He is the Pure Self, the Supreme Self, the ultimate goal of the liberated, the imperishable witness within all beings.
	యోగో యోగవిదాం నేతా ప్రధాన పురుషేశ్వరః । నారసింహవపుః శ్రీమాన్ కేశవః పురుషోత్తమః ॥3॥	యోగస్వరూపుడు, యోగులకు నాయకుడు, నరసింహ అవతారధారి, లక్ష్మీపతి మరియు సర్వోత్తమ పురుషుడు.	He is Yoga itself, the leader of yogis, the glorious Narasimha, Lord Keshava and the Supreme Person.
	సర్వః శర్వః శివః స్థాణుర్భూతాదిర్నిధిరవ్యయః । సంభవో భావనో భర్తా ప్రభవః ప్రభురీశ్వరః ॥4॥	సమస్తానికి మూలకారణం, సృష్టి స్థితి లయాలకు అధిపతి, జగన్నాయకుడు.	He is the source, sustainer and ruler of all existence, the Lord of creation, preservation and dissolution.
	అవికారాయ శుద్ధాయ నిత్యాయ పరమాత్మనే । సదైకరూపరూపాయ విష్ణవే సర్వజిష్ణవే ॥5॥	మార్పులేనివాడైన (అవికారి), సంపూర్ణ శుద్ధస్వరూపుడైన, నిత్యుడైన పరమాత్మ శ్రీమహావిష్ణువుకు నమస్కారం. ఆయన ఎల్లప్పుడూ ఒకే పరిపూర్ణ దివ్యస్వరూపంలో ఉంటాడు. సమస్త జగత్తుపై విజయం సాధించిన సర్వశక్తిమంతుడు.	Salutations to Lord Vishnu, who is changeless, pure, eternal, and the Supreme Self. He remains forever in His perfect and immutable divine nature and is the all-conquering Lord of the universe.

సంకలన కర్త:

దైవకృపతో, తల్లిదండ్రుల ఆశీస్సులతో శ్రీరాముల ప్రసాద్ బాబు.

	యస్య స్మరణమాత్రేణ జన్మసంసారబంధనాత్ । విముచ్యతే నమస్తస్మై విష్ణవే ప్రభవిష్ణవే ॥6॥	ఎవరి స్మరణ మాత్రముతోనే జీవుడు జనన-మరణ రూపమైన సంసారబంధనాల నుండి విముక్తి పొందుతాడో ఆ విష్ణువుకు నమస్కారం. సృష్టికి మూలకారణమైన, సమస్తానికి ఆధారమైన ప్రభవిష్ణువును శరణు కోరుతున్నాను.	Salutations to Lord Vishnu, by whose mere remembrance a person is liberated from the cycle of birth and death. He is the source of creation and the sustaining power behind all existence.
	ఓం నమో విష్ణవే ప్రభవిష్ణవే ॥	సమస్త సృష్టికి కారణభూతుడైన, జగత్తును పోషించే శ్రీమహావిష్ణువుకు నా నమస్కారాలు.	Om. Reverential salutations to Lord Vishnu, the source, sustainer, and protector of the entire universe.
శ్రీ వైశంపాయన ఉవాచ	**శ్రీ వైశంపాయన ఉవాచ శ్రుత్వా ధర్మానశేషేణ పావనాని చ సర్వశః । యుధిష్ఠిరః శాంతనవం పునరేవాభ్యభాషత ॥7॥**	శ్రీ వైశంపాయనుడు చెప్పెను: భీష్ముడు బోధించిన సమస్త ధర్మాలను, పాపాలను పవిత్రం చేసే ఉపదేశాలను పూర్తిగా విన్న తరువాత, యుధిష్ఠిరుడు మళ్లీ శంతనుని కుమారుడైన భీష్ముని ప్రశ్నించాడు.	Vaishampayana said: After hearing all the sacred teachings on dharma and the purifying principles explained by Bhishma, Yudhishthira once again addressed Bhishma, the son of King Shantanu.
యుధిష్ఠిర ఉవాచ	**యుధిష్ఠిర ఉవాచ కిమేకం దైవతం లోకే కిం వాఽప్యేకం పరాయణం । స్తువంతః కం కమర్చంతః ప్రాప్నుయుర్మానవాః శుభమ్ ॥8॥**	యుధిష్ఠిరుడు అడిగెను: ఈ ప్రపంచంలో పరమదైవం ఎవరు? మనుషులకు అత్యున్నత ఆశ్రయం ఏమిటి? ఎవరిని స్తుతిస్తూ, ఎవరిని ఆరాధిస్తూ జీవులు శుభఫలాలను, మంగళాన్ని, శ్రేయస్సును పొందగలరు?	Yudhishthira asked: Who is the Supreme Deity in this world? What is the highest refuge for humanity? By praising and worshipping whom can people attain auspiciousness, welfare, and ultimate good?
	కో ధర్మః సర్వధర్మాణాం భవతః పరమో మతః । కిం జపన్ ముచ్యతే జంతుర్జన్మసంసారబంధనాత్ ॥9॥	సమస్త ధర్మాలలో శ్రేష్ఠమైన ధర్మం ఏది? మీ అభిప్రాయం ప్రకారం అత్యున్నత ధర్మమేది? ఏ మంత్రాన్ని లేదా నామాన్ని జపించడం ద్వారా జీవి జనన-మరణాల సంసారబంధనం నుండి విముక్తి పొందగలడు?	Which among all dharmas is the highest and most noble? In your opinion, what is the supreme path of righteousness? By chanting what sacred name or mantra can a person become free from the bondage of birth, death, and worldly existence?
శ్రీ భీష్మ ఉవాచ	**శ్రీ భీష్మ ఉవాచ జగత్ప్రభుం దేవదేవమనంతం పురుషోత్తమమ్ । స్తువన్నామసహస్రేణ పురుషః సతతోత్థితః ॥10॥**	భీష్ముడు చెప్పెను: జగత్తుకు ప్రభువైన, దేవతలకూ దేవుడైన, అనంతస్వరూపుడైన, పురుషోత్తముడైన శ్రీమహావిష్ణువును సహస్రనామాలతో స్తుతిస్తూ జీవించే మనిషి ఆధ్యాత్మికంగా ఉన్నత స్థితిని పొందుతాడు.	Bhishma said: A person who constantly praises Lord Vishnu—the Lord of the universe, the God of gods, the Infinite One, and the Supreme Person—through His thousand names attains spiritual elevation and blessedness.
	తమేవ చార్చయన్నిత్యం భక్త్యా పురుషమవ్యయమ్ । ధ్యాయన్ స్తువన్నమస్యంశ్చ యజమానస్తమేవ చ ॥11॥	ఆ అవినాశి పరమపురుషుడిని నిత్యం భక్తితో ఆరాధిస్తూ, ధ్యానిస్తూ, స్తుతిస్తూ, నమస్కరిస్తూ ఉండాలి. యజ్ఞాలు, పూజలు, ఆరాధనలు అన్నీ చివరకు ఆయనకే సమర్పించబడాలి.	One should worship that Imperishable Supreme Being with devotion, meditate upon Him, praise Him, bow to Him, and dedicate all acts of worship and sacrifice to Him alone.

సంకలన కర్త:

దైవకృపతో, తల్లిదండ్రుల ఆశీస్సులతో శ్రీరాముల ప్రసాద్ బాబు.

శ్రీ భీష్మ ఉవాచ	**అనాది నిధనం విష్ణుం సర్వలోక మహేశ్వరమ్ । లోకాధ్యక్షం స్తువన్నిత్యం సర్వదుఃఖాతిగో భవేత్ ॥12॥**	ఆది అంతములేని, సర్వలోకాల అధిపతియైన, సమస్త జగత్తును పర్యవేక్షించే శ్రీమహావిష్ణువును నిత్యం స్తుతించే వ్యక్తి అన్ని దుఃఖాలను అధిగమిస్తాడు.	By constantly praising Lord Vishnu, who is without beginning or end, the Supreme Lord of all worlds and the overseer of creation, one transcends all sorrow and suffering.
	బ్రహ్మణ్యం సర్వధర్మజ్ఞం లోకానాం కీర్తివర్ధనమ్ । లోకనాథం మహద్భూతం సర్వభూతభవోద్భవమ్ ॥13॥	వేదధర్మాలను రక్షించేవాడు, సమస్త ధర్మాల సారాన్ని తెలిసినవాడు, లోకాల కీర్తిని పెంచేవాడు, సమస్త జీవుల సృష్టికి మూలమైన జగన్నాథుడు శ్రీమహావిష్ణువు.	Lord Vishnu is the protector of righteousness, the knower of all dharmas, the enhancer of the world's glory, the Lord of all beings, and the source from which all creation arises.
	ఏష మే సర్వధర్మాణాం ధర్మోఽధికతమో మతః । యద్భక్త్యా పుండరీకాక్షం స్తవైరర్చేన్నరః సదా ॥14॥	నా అభిప్రాయం ప్రకారం సమస్త ధర్మాలలో శ్రేష్ఠమైన ధర్మం ఏమిటంటే — కమల నేత్రుడైన పుండరీకాక్షుడిని భక్తితో ఎల్లప్పుడూ స్తుతిస్తూ, ఆరాధిస్తూ ఉండటం.	In my opinion, the highest of all dharmas is that a person should always worship and praise the lotus-eyed Lord (Pundarikaksha) with sincere devotion.
	పరమం యో మహత్తేజః పరమం యో మహత్తపః । పరమం యో మహద్బ్రహ్మ పరమం యః పరాయణమ్ ॥15॥	పరమ తేజస్సు ఆయనే. పరమ తపస్సు ఆయనే. పరబ్రహ్మ స్వరూపుడు ఆయనే. సమస్త జీవులకు పరమగమ్యం, పరమాశ్రయం కూడా ఆయనే.	He alone is the Supreme Radiance, the highest austerity, the Supreme Absolute Reality (Brahman), and the ultimate refuge and destination for all beings.
	పవిత్రాణాం పవిత్రం యో మంగళానాం చ మంగళమ్ । దైవతం దేవతానాం చ భూతానాం యోఽవ్యయః పితా ॥16॥	సమస్త పవిత్రమైన వాటిలో అత్యంత పవిత్రుడు ఆయనే. సమస్త మంగళకరమైన వాటిలో అత్యంత మంగళకరుడు ఆయనే. దేవతలకు కూడా దైవస్వరూపుడు. సమస్త భూతజాతులకు నశించని, శాశ్వతమైన తండ్రి ఆయనే.	He is the purest among all that is pure and the most auspicious among all that is auspicious. He is the God of gods and the eternal, imperishable Father of all beings.
	యతః సర్వాణి భూతాని భవంత్యాది యుగాగమే । యస్మింశ్చ ప్రళయం యాంతి పునరేవ యుగక్షయే ॥17॥	యుగారంభంలో సమస్త జీవరాశులు ఎవరి నుండి ఉద్భవిస్తాయో, యుగాంతంలో ఎవరిలోనే లీనమవుతాయో ఆ పరమాత్మ శ్రీమహావిష్ణువు. సృష్టి, స్థితి, లయల మూలకారణం ఆయనే.	From Him all beings arise at the beginning of creation, and into Him they dissolve at the end of the cosmic cycle. He is the source and final resting place of all existence.
	తస్య లోకప్రధానస్య జగన్నాథస్య భూపతే । విష్ణోర్నామసహస్రం మే శృణు పాపభయాపహమ్ ॥18॥	ఓ రాజా! లోకాలన్నింటికీ అధిపతియైన జగన్నాథుడు శ్రీమహావిష్ణువు యొక్క సహస్రనామాలను ఇప్పుడు వినుము. ఇవి పాపాలను, భయాలను తొలగించేవి.	O King, listen now to the thousand names of Lord Vishnu, the Supreme Lord of the universe. These names destroy sin and remove fear.

శ్రీ భీష్మ ఉవాచ	**యాని నామాని గౌణాని విఖ్యాతాని మహాత్మనః । ఋషిభిః పరిగీతాని తాని వక్ష్యామి భూతయే ॥19॥**	మహాత్ముడైన శ్రీమహావిష్ణువు యొక్క ప్రసిద్ధ నామాలను, మహర్షులు గానం చేసి స్తుతించిన దివ్యనామాలను, సమస్త జనుల శ్రేయస్సు కోసం ఇప్పుడు నేను వివరిస్తాను.	I shall now declare those celebrated names of the Great Lord which have been sung by sages and are intended for the welfare and upliftment of all beings.
	ఋషిర్నామ్నాం సహస్రస్య వేదవ్యాసో మహామునిః । ఛందోఽనుష్టుప్ తథా దేవో భగవాన్ దేవకీసుతః ॥20॥	ఈ సహస్రనామ స్తోత్రానికి మహాముని వేదవ్యాసుడు ఋషి. దీని ఛందస్సు అనుష్టుప్. ఈ స్తోత్రంలో స్తుతింపబడే దేవత దేవకీ సుతుడైన శ్రీకృష్ణ పరమాత్మ.	The seer (Rishi) of this thousand-name hymn is Sage Vedavyasa. Its poetic meter is Anushtubh. The deity praised in this hymn is Lord Krishna, the son of Devaki.
	అమృతాంశూద్భవో బీజం శక్తిర్దేవకినందనః । త్రిసామా హృదయం తస్య శాంత్యర్థే వినియుజ్యతే ॥21॥	ఈ మహామంత్రానికి "అమృతాంశూద్భవః" బీజం. "దేవకీనందనః" శక్తి. "త్రిసామా" హృదయం. వీటి ధ్యానం ద్వారా మనశ్శాంతి, ఆధ్యాత్మిక శ్రేయస్సు లభిస్తాయి.	The seed (Bija) of this great mantra is "Amritamshudbhava". Its divine power (Shakti) is "Devakinandana". "Trisama" is its heart. These sacred elements are employed for attaining peace and spiritual well-being.
	విష్ణుం జిష్ణుం మహావిష్ణుం ప్రభవిష్ణుం మహేశ్వరమ్ । అనేకరూపదైత్యాంతం నమామి పురుషోత్తమమ్ ॥22॥	సర్వవ్యాపకుడైన విష్ణువుకు, సర్వవిజయిని అయిన జిష్ణువుకు, విశ్వరూపుడైన మహావిష్ణువుకు, సృష్టికారణుడైన ప్రభవిష్ణువుకు, మహేశ్వరుడైన పరమాత్మకు నమస్కరిస్తాను. అనేక రూపాలు ధరించి దైత్యులను సంహరించిన పురుషోత్తముడిని వందిస్తున్నాను.	I bow to Vishnu, the all-pervading One; to Jishnu, the ever-victorious Lord; to Mahavishnu, the cosmic form; to Prabhavishnu, the source of creation; and to the Supreme Lord who assumes many forms and destroys evil forces.
పూర్వన్యాసః	**పూర్వన్యాసః**	విష్ణు సహస్రనామ పారాయణానికి ముందు శరీరం, మనస్సు, వాక్కును పవిత్రం చేసి, మంత్రశక్తిని ఆవాహన చేసుకునే ప్రక్రియను పూర్వన్యాసం అంటారు.	Purva Nyasa is the preparatory invocation performed before reciting the Vishnu Sahasranama to sanctify the body, mind, and speech and invoke the power of the mantra.
	అస్య శ్రీ విష్ణోర్దివ్య సహస్రనామ స్తోత్ర మహామంత్రస్య	ఇది శ్రీ విష్ణువు యొక్క దివ్య సహస్రనామ మహామంత్ర స్తోత్రానికి సంబంధించిన పరిచయం.	This is the formal introduction to the great mantra known as the Divine Vishnu Sahasranama Stotra.
	శ్రీ వేదవ్యాసో భగవాన్ ఋషిః	ఈ మహామంత్రాన్ని ప్రపంచానికి ప్రసాదించిన ఋషి శ్రీ వేదవ్యాస మహర్షి.	The seer (Rishi) who revealed this sacred hymn is the great sage Vedavyasa.
	అనుష్టుప్ ఛందః	ఈ స్తోత్రంలోని ఎక్కువ శ్లోకాలు అనుష్టుప్ ఛందస్సులో రచించబడ్డాయి.	The metrical structure (Chandas) of this hymn is Anushtubh meter.
	శ్రీమహావిష్ణుః పరమాత్మా శ్రీమన్నారాయణో దేవతా	ఈ మంత్రానికి ఆరాధ్య దేవత శ్రీమహావిష్ణువు, శ్రీమన్నారాయణుడు.	The presiding deity of this mantra is Lord Mahavishnu, Sri Mannarayana, the Supreme Self.

పూర్వన్యాసః	**అమృతాంశూద్భవో భానురితి బీజమ్**	"అమృతాంశూద్భవః భానుః" అనేది ఈ మహామంత్రానికి బీజశక్తి. బీజం అంటే మంత్రసారం.	"Amritamshudbhava Bhanu" is the seed (Bija) of the mantra, containing its essential spiritual potency.
	దేవకీనందనః స్రష్టేతి శక్తిః	"దేవకీనందనః" అనే నామం ఈ మంత్రానికి శక్తి. మంత్రాన్ని కార్యరూపంలోకి తీసుకువెళ్లే దైవశక్తి.	"Devakinandana" is the Shakti (power) of the mantra, the divine force that activates its spiritual effect.
	ఉద్భవః క్షోభణో దేవ ఇతి పరమోమంత్రః	సృష్టి, చలనం, దైవకార్యాలకు మూలమైన పరమ మంత్రతత్వాన్ని సూచిస్తుంది.	This represents the supreme mantra principle associated with creation, movement, and divine manifestation.
	శంఖభృన్నందకీ చక్రీతి కీలకమ్	మంత్రంలోని అంతర్గత శక్తిని తెరవడానికి ఉపయోగించే రహస్య తాళం (కీలకం).	This is the "key" (Kilaka) that unlocks the hidden power of the mantra.
	శార్ఙ్గ ధన్వా గదాధర ఇత్యస్త్రమ్	భక్తుని రక్షించే దైవాయుధ శక్తిని సూచిస్తుంది.	Represents the divine weapon-force that protects the devotee from negative influences.
	రథాంగపాణి రక్షోభ్య ఇతి నేత్రమ్	మంత్రానికి దివ్యదృష్టి లేదా జ్ఞాననేత్రం.	The "eye" of the mantra, symbolizing divine vision and spiritual awareness.
	త్రిసామా సామగః సామేతి కవచమ్	భక్తునికి ఆధ్యాత్మిక రక్షణనిచ్చే కవచంగా భావించబడుతుంది.	Acts as the protective armour (Kavacha) of the mantra.
	ఆనందం పరబ్రహ్మేతి యోనిః	ఈ మంత్రానికి మూలస్వరూపం ఆనందమయ పరబ్రహ్మం.	The source (Yoni) of the mantra is the blissful Supreme Brahman.
	ఋతుస్సుదర్శనః కాల ఇతి దిగ్బంధః	అన్ని దిక్కులలో రక్షణ కల్పించి, పారాయణ సమయంలో ఆధ్యాత్మిక ఏకాగ్రతను స్థిరపరుస్తుంది.	Establishes spiritual protection in all directions and creates a sacred boundary for worship.
	శ్రీవిశ్వరూప ఇతి ధ్యానమ్	విశ్వరూపుడైన విష్ణువును ధ్యానించమని సూచన.	The meditation focuses on Lord Vishnu in His cosmic universal form.
	శ్రీ మహావిష్ణు ప్రీత్యర్థే సహస్రనామ జపే పారాయణే వినియోగః	శ్రీమహావిష్ణువు ప్రసన్నత కోసం ఈ సహస్రనామ పారాయణం చేయబడుతోంది.	This recitation of the Vishnu Sahasranama is undertaken for the pleasure and grace of Lord Mahavishnu.
కరన్యాసః	**కరన్యాసః**	కరన్యాసం అంటే చేతుల వేళ్లలో మరియు అరచేతుల్లో మంత్రశక్తిని స్థాపించడం. ఇది మన కర్మలను దైవసంకల్పానికి అంకితం చేసే ప్రక్రియ.	Kara Nyasa is the ritual of installing the divine power of the mantra into the fingers and hands. It symbolizes dedicating all actions to the Divine.
	విశ్వం విష్ణుర్వషట్కార ఇత్యంగుష్ఠాభ్యాం నమః	బొటనవేళ్లలో "విశ్వం విష్ణుర్వషట్కారః" అనే దివ్యనామ శక్తిని స్థాపిస్తున్నాను. సమస్త విశ్వస్వరూపుడైన విష్ణువుకు నమస్కారం.	Salutations while installing the power of "Vishvam Vishnur Vashatkarah" into the thumbs, recognizing Vishnu as the all-pervading universe.

	అమృతాంశూద్భవో భానురితి తర్జనీభ్యాం నమః	చూపుడు వేళ్లలో అమృతస్వరూపుడు, ప్రకాశమయుడైన భగవంతుని శక్తిని స్థాపిస్తున్నాను.	Salutations while invoking the energy of the immortal and radiant Lord into the index fingers.
	బ్రహ్మణ్యో బ్రహ్మకృత్ బ్రహ్మేతి మధ్యమాభ్యాం నమః	మధ్యవేళ్లలో బ్రహ్మజ్ఞానానికి మూలమైన, వేదధర్మాలను రక్షించే పరమాత్మ శక్తిని స్థాపిస్తున్నాను.	Salutations while invoking the Lord who protects righteousness and is the source of divine knowledge into the middle fingers.
	సువర్ణబిందురక్షోభ్య ఇత్యనామికాభ్యాం నమః	ఉంగర వేళ్లలో ప్రకాశవంతమైన, అచంచలమైన దివ్యశక్తిని స్థాపిస్తున్నాను.	Salutations while invoking the golden, unshakable divine energy into the ring fingers.
	నిమిషోఽనిమిషః స్రగ్వీతి కనిష్ఠికాభ్యాం నమః	చిటికెన వేళ్లలో ఎల్లప్పుడూ జాగరూకుడైన, సమస్తాన్ని గమనించే పరమాత్మ శక్తిని స్థాపిస్తున్నాను.	Salutations while invoking the ever-watchful Lord, who sees all, into the little fingers.
	రథాంగపాణి రక్షోభ్య ఇతి కరతల కరపృష్ఠాభ్యాం నమః	అరచేతులు మరియు చేతుల వెనుక భాగాలలో సుదర్శన చక్రధారి శ్రీమహావిష్ణువు రక్షణశక్తిని స్థాపిస్తున్నాను.	Salutations while invoking the protective power of Lord Vishnu, the wielder of the divine discus, into the palms and backs of the hands.
అంగన్యాసః	**అంగన్యాసః**	అంగన్యాసం అంటే శరీరంలోని ప్రధాన అంగాలలో మంత్రశక్తిని స్థాపించడం. ఇది శరీరం, మనస్సు, ప్రాణశక్తిని దైవచైతన్యంతో అనుసంధానించే సాధన.	Anga Nyasa is the ritual of installing the divine power of the mantra into the major parts of the body. It aligns the body, mind, and life-force with divine consciousness.
	సువ్రతః సుముఖః సూక్ష్మ ఇతి జ్ఞానాయ హృదయాయ నమః	సువ్రతుడు, సుముఖుడు, సూక్ష్మస్వరూపుడైన పరమాత్మ జ్ఞానరూపంగా నా హృదయంలో స్థిరపడాలని నమస్కరిస్తున్నాను.	Salutations to the Lord as Suvrata, Sumukha, and Sukshma. May divine wisdom be established in my heart.
	సహస్రమూర్తిః విశ్వాత్మా ఇతి ఐశ్వర్యాయ శిరసే స్వాహా	అనేక రూపాలలో వ్యక్తమయ్యే విశ్వాత్ముడు నా మస్తిష్కంలో ఐశ్వర్యం, దైవజ్ఞానం, ఉన్నత చైతన్యాన్ని ప్రసాదించుగాక.	May the Cosmic Self, who manifests in countless forms, bless my head with divine sovereignty, wisdom, and higher consciousness.
	సహస్రార్చిః సప్తజిహ్వ ఇతి శక్త్యై శిఖాయై వషట్	వేలాది కిరణాలతో ప్రకాశించే, సప్తజిహ్వాగ్ని స్వరూపుడైన పరమాత్మ నా శిఖలో దైవశక్తిని స్థాపించుగాక.	May the Lord of a thousand rays and divine energy establish spiritual power in the crown of my being.
	త్రిసామా సామగస్సామేతి బలాయ కవచాయ హుం	వేదసామగాన స్వరూపుడైన భగవంతుడు నాకు ఆధ్యాత్మిక బలం, రక్షణ కవచం ప్రసాదించుగాక.	May the Lord embodied in the sacred Sama Veda grant me strength and surround me with a protective spiritual armour.
	రథాంగపాణి రక్షోభ్య ఇతి నేత్రాభ్యాం వౌషట్	సుదర్శన చక్రధారి శ్రీమహావిష్ణువు నా దృష్టిని పవిత్రం చేసి, సత్యాన్ని దర్శించే శక్తిని ప్రసాదించుగాక.	May Lord Vishnu, wielder of the divine discus, sanctify my vision and grant me the ability to perceive truth.

అంగన్యాసః	**శార్ఙ్గధన్వా గదాధర ఇతి వీర్యాయ అస్త్రాయ ఫట్**	శార్ఙ్గధనుస్సు, గదను ధరించిన పరమాత్మ నాకు ధైర్యం, వీర్యం, రక్షణశక్తిని ప్రసాదించుగాక.	May the Lord who bears the Sharnga bow and mace grant courage, strength, and protective power.
	ఋతుః సుదర్శనః కాల ఇతి దిగ్బంధః	సుదర్శన స్వరూపుడైన కాలతత్వ పరమాత్మ అన్ని దిక్కులలో రక్షణ కల్పించి, ఆధ్యాత్మిక ఏకాగ్రతను స్థిరపరచుగాక.	May the Lord as Time and Sudarshana establish divine protection in all directions and create a sacred spiritual boundary.
	క్షీరోధన్వత్ప్రదేశే శుచిమణి విలసత్ సైకతే మౌక్తికానాం । మాలాకల్ప్తా సనస్థః స్ఫటికమణినిభైర్మౌక్తికైర్మండితాంగః । శుభ్రైరభ్రైరదభ్రైరుపరివిరచితైర్ముక్తపీయూషవర్షైః । ఆనందీ నః పునీయాదరినలినగదాశంఖపాణిర్ముకుందః ॥1॥	క్షీరసాగర తీరంలోని ముత్యాల ఇసుకలపై, ముత్యమాలలతో అలంకరించబడిన ఆసనంపై ఆసీనుడై, స్ఫటికంలా ప్రకాశించే దివ్యశరీరంతో, అమృతవర్షాల మధ్య విరాజిల్లుతున్న శ్రీముకుందుడు మనలను పవిత్రులను చేయుగాక. ఆయన చేతులలో పద్మం, గద, శంఖం ధరించి ఆనందస్వరూపుడై ఉన్నాడు.	May Lord Mukunda, seated upon a radiant throne on the pearl-strewn shores of the Ocean of Milk, adorned with shining jewels and bathed in showers of divine nectar, purify us. Holding the lotus, mace, and conch, He radiates bliss and divine grace.
	భూః పాదౌ యస్య నాభిర్వియదసురనిలశ్చంద్రసూర్యౌ చ నేత్రే । కర్ణావాశాః శిరోద్యౌర్ముఖమపి దహనో యస్య వాస్తేయమబ్ధిః । అంతఃస్థం యస్య విశ్వం సురనరఖగగోభోగిగంధర్వదైత్యైః । చిత్రం రం రమ్యతే తం త్రిభువనవపుశం విష్ణుమీశం నమామి ॥2॥	భూమి ఆయన పాదాలు, ఆకాశం ఆయన నాభి, చంద్రుడు మరియు సూర్యుడు ఆయన నేత్రాలు. దిక్కులు ఆయన చెవులు, అగ్ని ఆయన ముఖం, సముద్రాలు ఆయన నివాసస్థానాలు. దేవతలు, మనుషులు, పక్షులు, జంతువులు, నాగులు, గంధర్వులు, దైత్యులు సహా సమస్త విశ్వం ఆయనలోనే స్థితి చెంది ఉంది. అటువంటి విశ్వరూపుడైన విష్ణువుకు నమస్కరిస్తున్నాను.	The Earth is His feet, the sky His navel, the Sun and Moon His eyes, the directions His ears, and fire His mouth. Oceans are His abode, and the entire universe exists within Him. I bow to Lord Vishnu, whose cosmic form encompasses all three worlds.
	ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ	సమస్త జీవులలో వ్యాపించి ఉన్న వాసుదేవుడైన భగవంతునికి నమస్కారాలు. ఇది మహా మంత్రంగా భావించబడుతుంది.	Salutations to Bhagavan Vasudeva, the indwelling Lord present in all beings. This is regarded as one of the great sacred mantras.
	శాంతాకారం భుజగశయనం పద్మనాభం సురేశం । విశ్వాధారం గగనసదృశం మేఘవర్ణం శుభాంగమ్ । లక్ష్మీకాంతం కమలనయనం యోగిహృద్ధ్యానగమ్యం । వందే విష్ణుం భవభయహరం సర్వలోకైకనాథమ్ ॥3॥	ప్రశాంతస్వరూపుడై ఆదిశేషునిపై శయనిస్తూ, నాభిలో పద్మాన్ని కలిగి, సమస్త విశ్వానికి ఆధారమైన, మేఘశ్యామవర్ణంతో ప్రకాశించే, లక్ష్మీదేవికి ప్రియమైన, కమలనేత్రుడైన శ్రీమహావిష్ణువుకు నమస్కరిస్తున్నాను. ఆయన సంసారభయాన్ని తొలగించి సమస్త లోకాల ప్రభువుగా నిలుస్తాడు.	I bow to Lord Vishnu, serene in form, reclining upon Adisesha, the support of the universe, dark as a rain cloud, beloved of Lakshmi, lotus-eyed, and accessible through meditation. He removes the fear of worldly existence and is the Lord of all worlds.

సంకలన కర్త:

దైవకృపతో, తల్లిదండ్రుల ఆశీస్సులతో శ్రీరాముల ప్రసాద్ బాబు.

అంగన్యాసః	**మేఘశ్యామం పీతకౌశేయవాసం । శ్రీవత్సాంకం కౌస్తుభోద్భాసితాంగమ్ । పుణ్యోపేతం పుండరీకాయతాక్షం । విష్ణుం వందే సర్వలోకైకనాథమ్ ॥4॥**	మేఘంలా నీలవర్ణంతో, పీతాంబరాన్ని ధరించి, వక్షస్థలంపై శ్రీవత్స చిహ్నంతో, కౌస్తుభమణితో ప్రకాశిస్తూ, విశాల కమలనేత్రాలతో ఉన్న శ్రీమహావిష్ణువుకు నమస్కరిస్తున్నాను.	I bow to Lord Vishnu, dark as a rain cloud, clad in yellow silk garments, adorned with the Srivatsa mark and the Kaustubha gem, and possessing large lotus-like eyes. He is the sole Lord of all worlds.
	నమః సమస్తభూతానాం ఆదిభూతాయ భూభృతే । అనేకరూపరూపాయ విష్ణవే ప్రభవిష్ణవే ॥5॥	సమస్త జీవరాశులకు మూలకారణమైన, ప్రపంచాన్ని ధరిస్తూ పోషించే, అనేక రూపాలలో వ్యక్తమయ్యే, సృష్టికి కారణమైన విష్ణువుకు నమస్కారం.	Salutations to Lord Vishnu, the primordial source of all beings, the sustainer of the world, who manifests in countless forms and is the origin of creation.
	సశంఖచక్రం సకిరీటకుండలం । సపీతవస్త్రం సరసీరుహేక్షణమ్ । సహారవక్షఃస్థలశోభికౌస్తుభం । నమామి విష్ణుం శిరసా చతుర్భుజమ్ ॥6॥	శంఖం, చక్రం ధరించినవాడు, దివ్య కిరీటం మరియు కుండలాలతో అలంకరించబడినవాడు, పీతాంబరం ధరించినవాడు, కమలదళాలవంటి నేత్రాలను కలిగినవాడు, వక్షస్థలంపై కౌస్తుభమణితో ప్రకాశించే చతుర్భుజ శ్రీమహావిష్ణువుకు నా శిరస్సును వంచి నమస్కరిస్తున్నాను.	I bow my head to Lord Vishnu, the four-armed Lord who bears the conch and discus, wears a divine crown and earrings, is clad in yellow garments, has lotus-like eyes, and shines with the Kaustubha gem adorning His chest.
	ఛాయాయాం పారిజాతస్య హేమసింహాసనోపరి । ఆసీనమంబుదశ్యామమాయతాక్షమలంకృతమ్ ॥7॥	పారిజాత వృక్షం నీడలో, బంగారు సింహాసనం మీద ఆసీనుడై, మేఘశ్యామవర్ణంతో ప్రకాశిస్తూ, విశాల నేత్రాలతో, దివ్యాభరణాలతో అలంకరించబడిన శ్రీమహావిష్ణువును ధ్యానిస్తున్నాను.	I meditate upon the Lord seated upon a golden throne beneath the shade of the celestial Parijata tree, dark like a rain cloud, broad-eyed, and adorned with divine ornaments.
	చంద్రాననం చతుర్బాహుం శ్రీవత్సాంకితవక్షసం । రుక్మిణీ సత్యభామాభ్యాం సహితం కృష్ణమాశ్రయే ॥8॥	చంద్రుని వంటి శాంతమయమైన ముఖకాంతి కలిగి, నాలుగు భుజాలతో, వక్షస్థలంపై శ్రీవత్స చిహ్నంతో ప్రకాశిస్తూ, రుక్మిణి మరియు సత్యభామాదేవులతో కూడి ఉన్న శ్రీకృష్ణ పరమాత్మను నేను శరణు పొందుతున్నాను.	I seek refuge in Lord Krishna, whose face shines like the moon, who possesses four arms, bears the Srivatsa mark upon His chest, and is accompanied by Rukmini and Satyabhama.
పంచపూజ	**పంచపూజ**	పంచభూతాల రూపంలో పరమాత్మను ఆరాధించే విధానాన్ని పంచపూజ అంటారు. సృష్టిలోని భూమి, ఆకాశం, వాయువు, అగ్ని, జల/అమృత తత్వాలను భగవంతుని స్వరూపాలుగా భావించి పూజించడం దీని ఉద్దేశ్యం.	Pancha Puja is the worship of the Lord through the five elemental principles of creation—Earth, Space, Air, Fire, and Water/Nectar—recognizing them as manifestations of the Divine.
	లం – పృథివ్యాత్మనే గంధం సమర్పయామి	"లం" భూమి తత్వానికి బీజాక్షరం. భూమిలా స్థిరత్వం, సహనం, పోషణను ప్రసాదించే పరమాత్మకు గంధాన్ని సమర్పిస్తున్నాను.	"Lam" is the seed syllable of the Earth element. I offer sandal paste to the Lord who manifests as stability, endurance, and nourishment.

	హం – ఆకాశాత్మనే పుష్పైః పూజయామి	"హం" ఆకాశ తత్వానికి బీజాక్షరం. అనంతత్వం, విశాలత, స్వేచ్ఛను సూచించే ఆకాశస్వరూపుడైన పరమాత్మను పుష్పాలతో ఆరాధిస్తున్నాను.	"Ham" is the seed syllable of the Space element. I worship the Lord, who is infinite and all-pervading like the sky, with flowers.
	యం – వాయ్వాత్మనే ధూపమాఘ్రాపయామి	"యం" వాయు తత్వానికి బీజాక్షరం. జీవనశక్తి, చలనం, ప్రాణశక్తికి మూలమైన పరమాత్మకు ధూపారాధన చేస్తున్నాను.	"Yam" is the seed syllable of the Air element. I offer incense to the Lord who manifests as life-force, movement, and breath.
	రం – అగ్న్యాత్మనే దీపం దర్శయామి	"రం" అగ్ని తత్వానికి బీజాక్షరం. జ్ఞానం, శక్తి, చైతన్యాన్ని ప్రసాదించే అగ్నిస్వరూపుడైన భగవంతునికి దీపారాధన చేస్తున్నాను.	"Ram" is the seed syllable of the Fire element. I offer the light of a lamp to the Lord who manifests as knowledge, energy, and illumination.
	వం – అమృతాత్మనే నైవేద్యం నివేదయామి	"వం" జలతత్వం మరియు అమృతతత్వాన్ని సూచిస్తుంది. జీవాన్ని పోషించే పరమాత్మకు నైవేద్యాన్ని సమర్పిస్తున్నాను.	"Vam" represents the Water and Nectar principle. I offer sacred food to the Lord who sustains and nourishes all life.
	సం – సర్వాత్మనే సర్వోపచార పూజా నమస్కారాన్ సమర్పయామి	"సం" సమస్త సృష్టికి మూలమైన పరబ్రహ్మ తత్వాన్ని సూచిస్తుంది. సమస్త ఉపచారాలు, నమస్కారాలు, భక్తి, సేవలను సర్వాత్ముడైన శ్రీమన్నారాయణునికి సమర్పిస్తున్నాను.	"Sam" represents the Supreme Self present in all existence. I offer all forms of worship, reverence, devotion, and service to the Lord who dwells in everything.
స్తోత్రం	**హరిః ఓం**	"హరి" అంటే పాపాలను, అజ్ఞానాన్ని, దుఃఖాలను తొలగించేవాడు. "ఓం" పరబ్రహ్మ స్వరూపాన్ని సూచించే ప్రణవ మంత్రం.	"Hari" means the One who removes sins, ignorance, and suffering. "Om" is the primordial sound symbolizing the Supreme Reality.
శ్రీవిష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రం	**విశ్వం విష్ణుర్వషట్కారో భూతభవ్యభవత్ప్రభుః । భూతకృద్భూతభృద్భావో భూతాత్మా భూతభావనః ॥1॥**	సమస్త విశ్వమే విష్ణుస్వరూపం. గతం, వర్తమానం, భవిష్యత్తు కాలాలకు అధిపతి ఆయనే. సమస్త జీవులను సృష్టించి, పోషించి, వాటిలో అంతర్యామిగా ఉండి వాటి అభివృద్ధికి కారణమవుతాడు.	The entire universe is the manifestation of Vishnu. He is the Lord of the past, present, and future. He creates, sustains, indwells, and nurtures all beings.
	పూతాత్మా పరమాత్మా చ ముక్తానాం పరమాగతిః । అవ్యయః పురుషః సాక్షీ క్షేత్రజ్ఞోఽక్షర ఏవ చ ॥2॥	పరమాత్మ పవిత్రస్వరూపుడు. ముక్తులకు పరమగమ్యం. ఆయన నశించని సాక్షి, సమస్త శరీరాలలో అంతర్యామిగా ఉండే క్షేత్రజ్ఞుడు.	He is the Pure Self, the Supreme Self, and the ultimate destination of the liberated. He is the imperishable witness and the knower dwelling within all beings.

సంకలన కర్త:

దైవకృపతో, తల్లిదండ్రుల ఆశీస్సులతో శ్రీరాముల ప్రసాద్ బాబు.

	యోగో యోగవిదాం నేతా ప్రధాన పురుషేశ్వరః । నారసింహవపుః శ్రీమాన్ కేశవః పురుషోత్తమః ॥3॥	యోగస్వరూపుడు, యోగులను నడిపించే నాయకుడు. ప్రకృతి మరియు పురుష తత్త్వాలకు అధిపతి. నరసింహ అవతారధారి, లక్ష్మీపతి, సర్వోత్తమ పురుషుడు.	He is Yoga itself and the guide of yogis. He is the Lord of Prakriti and Purusha, the glorious Narasimha, the consort of Lakshmi, and the Supreme Person.
	సర్వః శర్వః శివః స్థాణుర్భూతాదిర్నిధిరవ్యయః । సంభవో భావనో భర్తా ప్రభవః ప్రభురీశ్వరః ॥4॥	సమస్తంలో వ్యాపించినవాడు, శుభప్రదుడు, స్థిరస్వరూపుడు, సృష్టికి మూలకారణం. సమస్త జీవులను పోషించి, రక్షించి, నడిపించే జగన్నాయకుడు.	He is all-pervading, auspicious, immutable, and the source of creation. He sustains, nourishes, protects, and governs all existence.
శ్రీవిష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రం	**స్వయంభూః శంభురాదిత్యః పుష్కరాక్షో మహాస్వనః । అనాదినిధనో ధాతా విధాతా ధాతురుత్తమః ॥5॥**	స్వయంగా ఉనికిలోకి వచ్చినవాడు, మంగళకరుడు, సూర్యస్వరూపుడు, కమలనేత్రుడు. ఆయనకు ఆది అంతాలు లేవు. సృష్టిని స్థాపించి, నిర్వహించి, నియంత్రించే పరమాధికారి.	He is self-existent, auspicious, radiant like the sun, and lotus-eyed. Without beginning or end, He establishes, sustains, and governs the entire creation.
శ్రీ విష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రం	**అప్రమేయో హృషీకేశః పద్మనాభోఽమరప్రభుః । విశ్వకర్మా మనుస్త్వష్టా స్థవిష్ఠః స్థవిరో ధ్రువః ॥6॥**	పరిమిత జ్ఞానంతో కొలవలేనివాడు (అప్రమేయుడు), ఇంద్రియాలకు అధిపతి (హృషీకేశుడు), నాభిలో పద్మం నుండి బ్రహ్మను సృష్టించినవాడు (పద్మనాభుడు), దేవతల ప్రభువు. విశ్వాన్ని నిర్మించినవాడు, సృష్టికి రూపకల్పన చేసినవాడు, అత్యంత మహోన్నతుడు, ఆద్యుడు, శాశ్వతుడు.	He is immeasurable, the Lord of the senses, the lotus-naveled One, and the Lord of the immortals. He is the architect of the universe, the cosmic designer, the most exalted, ancient, and eternal One.
	అగ్రాహ్యః శాశ్వతో కృష్ణో లోహితాక్షః ప్రతర్దనః । ప్రభూతస్త్రికకుబ్ధామ పవిత్రం మంగళం పరమ్ ॥7॥	ఇంద్రియాలతో పూర్తిగా గ్రహించలేనివాడు, శాశ్వతుడు, కృష్ణస్వరూపుడు, కరుణతో కూడిన దివ్యనేత్రాలను కలిగినవాడు. సమస్త దిక్కులలో వ్యాపించి ఉన్నవాడు. పరమ పవిత్రుడు, పరమ మంగళకరుడు.	He cannot be fully grasped by the senses, is eternal, dark-hued and divine. He pervades all directions and is the supreme source of purity and auspiciousness.

సంకలన కర్త:

దైవకృపతో, తల్లిదండ్రుల ఆశీస్సులతో శ్రీరాముల ప్రసాద్ బాబు.

	ఈశానః ప్రాణదః ప్రాణో జ్యేష్ఠః శ్రేష్ఠః ప్రజాపతిః । హిరణ్యగర్భో భూగర్భో మాధవో మధుసూదనః ॥8॥	సమస్తానికి అధిపతి, ప్రాణాన్ని ప్రసాదించేవాడు, జీవశక్తి స్వరూపుడు. ఆద్యుడు, శ్రేష్ఠుడు, సృష్టికర్త. హిరణ్యగర్భుడిగా సృష్టికి మూలం, భూమిని తనలో ధరిస్తున్నవాడు, లక్ష్మీపతి, మధు అనే అసురుని సంహరించినవాడు.	He is the Supreme Lord, giver and essence of life, the foremost and greatest. He is the cosmic source, sustainer of the Earth, consort of Lakshmi, and destroyer of the demon Madhu.
	ఈశ్వరో విక్రమీధన్వీ మేధావీ విక్రమః క్రమః । అనుత్తమో దురాధర్షః కృతజ్ఞః కృతిరాత్మవాన్ ॥9॥	సర్వాధిపతి, అపార పరాక్రమశాలి, ధనుర్ధారి, అపార మేధస్సు కలవాడు. ఆయన కంటే ఉన్నతుడు ఎవరూ లేరు. ఎవ్వరూ జయించలేరు. భక్తుల కర్మలను తెలిసి ఫలమిచ్చేవాడు. సంపూర్ణ ఆత్మజ్ఞాని.	He is the Supreme Lord, mighty warrior, wielder of the bow, and embodiment of wisdom. None is greater than Him. He is invincible, knows all actions, and is established in perfect self-awareness.
	సురేశః శరణం శర్మ విశ్వరేతాః ప్రజాభవః । అహస్సంవత్సరో వ్యాళః ప్రత్యయః సర్వదర్శనః ॥10॥	దేవతల ప్రభువు, శరణాగతులకు ఆశ్రయం, పరమశాంతి స్వరూపుడు. సమస్త సృష్టికి మూలబీజం. కాలరూపంలో రోజు, సంవత్సరం, చక్రాలుగా వ్యక్తమవుతాడు. సమస్తాన్ని దర్శించే సాక్షి.	He is the Lord of the gods, the refuge of seekers, and the embodiment of peace. He is the seed of creation, manifests as time itself, and sees everything.
శ్రీవిష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రం	**అజస్సర్వేశ్వరః సిద్ధః సిద్ధిః సర్వాదిరచ్యుతః । వృషాకపిరమేయాత్మా సర్వయోగవినిస్సృతః ॥11॥**	జన్మరహితుడు, సర్వేశ్వరుడు, సంపూర్ణసిద్ధుడు. సమస్తానికి ఆదికారణం. అచ్యుతుడు – తన స్వరూపం నుండి ఎప్పుడూ చ్యుతి చెందడు. అపరిమిత ఆత్మస్వరూపుడు. సమస్త యోగాల పరమగమ్యం.	Unborn, Lord of all, perfect and complete. He is the beginning of everything and never falls from His true nature. Infinite in essence, He is the ultimate goal of all paths of Yoga.
	వసుర్వసుమనాః సత్యః సమాత్మా సమ్మితస్సమః । అమోఘః పుండరీకాక్షో వృషకర్మా వృషాకృతిః ॥12॥	సమస్తంలో నివసించేవాడు, పవిత్రమనస్సు కలవాడు, సత్యస్వరూపుడు. అందరిలో సమానంగా ఉండే పరమాత్మ. ఆయన కృప వృథా కాదు. కమలనేత్రుడు, ధర్మకార్యాలను స్థాపించేవాడు.	He dwells in all beings, is pure-minded and Truth itself. He is equal to all, never acts in vain, is lotus-eyed, and establishes righteousness.

	రుద్రో బహుశిరా బభ్రుర్విశ్వయోనిః శుచిశ్రవాః । అమృతః శాశ్వతస్థాణుర్వరారోహో మహాతపాః ॥13॥	దుఃఖాలను తొలగించేవాడు, అనేక రూపాలలో ఉన్నవాడు, విశ్వానికి మూలకారణం. పవిత్ర కీర్తి కలవాడు. అమృతస్వరూపుడు, శాశ్వతుడు, మహాతపస్సు కలవాడు.	He removes sorrow, manifests in many forms, and is the source of the universe. Pure in glory, immortal, eternal, and possessed of immense spiritual power.
	సర్వగః సర్వవిద్భానుర్విష్వక్సేనో జనార్దనః । వేదో వేదవిదవ్యంగో వేదాంగో వేదవిత్కవిః ॥14॥	సమస్తంలో వ్యాపించి ఉన్నవాడు, సమస్తాన్ని తెలిసినవాడు, ప్రకాశస్వరూపుడు. విష్వక్సేనుడు, జనార్దనుడు. వేదస్వరూపుడు, వేదజ్ఞాని, వేదాంగాల మూలం, పరమకవి.	He pervades everything, knows all, and shines as divine light. He is Vishvaksena and Janardana, the embodiment and knower of the Vedas, and the supreme seer-poet.
	లోకాధ్యక్షః సురాధ్యక్షో ధర్మాధ్యక్షః కృతాకృతః । చతురాత్మా చతుర్వ్యూహశ్చతుర్దంష్ట్రశ్చతుర్భుజః ॥15॥	లోకాల పర్యవేక్షకుడు, దేవతల అధిపతి, ధర్మరక్షకుడు. సృష్టి మరియు అసృష్టి రెండింటికీ మూలం. నాలుగు వ్యూహరూపాలలో (వాసుదేవ, సంకర్షణ, ప్రద్యుమ్న, అనిరుద్ధ) వ్యక్తమయ్యే పరమాత్మ. చతుర్భుజుడు.	He is the overseer of the worlds, the Lord of the gods, and protector of righteousness. He is the source of both manifest and unmanifest creation. He appears in the four divine emanations and is the four-armed Lord.
శ్రీవిష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రం	**భ్రాజిష్ణుర్భోజనం భోక్తా సహిష్ణుర్జగదాదిజః । అనఘో విజయో జేతా విశ్వయోనిః పునర్వసుః ॥16॥**	ప్రకాశస్వరూపుడు, సమస్త ఆహారరూపుడు, ఆ ఆహారాన్ని స్వీకరించేవాడు కూడా ఆయనే. అపార సహనశక్తి కలవాడు. జగత్తుకు ఆదికారణం. పాపరహితుడు, విజయస్వరూపుడు, సమస్తానికి మూలకారణం. పునఃపునః సృష్టిని పునరుద్ధరించేవాడు.	He is radiant, the food and the enjoyer of food, infinitely patient, the source of the universe, sinless, victorious, the origin of all existence, and the One who renews creation again and again.
	ఉపేంద్రో వామనః ప్రాంశురమోఘః శుచిరూర్జితః । అతీంద్రః సంగ్రహః సర్గో ధృతాత్మా నియమో యమః ॥17॥	ఇంద్రుని సహోదరుడిగా వామనావతారంలో అవతరించినవాడు. అపారశక్తి కలవాడు. ఆయన సంకల్పం ఎన్నడూ వృథా కాదు. పవిత్రస్వరూపుడు. ఇంద్రియాలకు అతీతుడు. సృష్టిని నిర్వహించేవాడు. ఆత్మనిగ్రహానికి, నియమానికి మూలం.	He appeared as Vamana, the younger brother of Indra. His will never fails. Pure, powerful, beyond the senses, He sustains creation and is the embodiment of discipline and self-control.

సంకలన కర్త:

దైవకృపతో, తల్లిదండ్రుల ఆశీస్సులతో శ్రీరాముల ప్రసాద్ బాబు.

	వేద్యో వైద్యః సదాయోగీ వీరహా మాధవో మధుః । అతీంద్రియో మహామాయో మహోత్సాహో మహాబలః ॥18॥	వేదాల ద్వారా తెలుసుకోదగినవాడు. సమస్త రోగాలకు పరమ వైద్యుడు. నిత్యయోగస్వరూపుడు. దుష్టశక్తులను సంహరించేవాడు. లక్ష్మీపతి. ఇంద్రియాలకు అతీతుడు. మాయాశక్తికి అధిపతి. అపార ఉత్సాహం, అపార బలం కలవాడు.	He is the One to be known through the Vedas, the supreme healer, eternally united in Yoga, destroyer of evil, consort of Lakshmi, beyond the senses, master of divine Maya, full of energy and immense strength.
	మహాబుద్ధిర్మహావీర్యో మహాశక్తిర్మహాద్యుతిః । అనిర్దేశ్యవపుః శ్రీమానమేయాత్మా మహాద్రిధృక్ ॥19॥	అపార జ్ఞానస్వరూపుడు, మహాపరాక్రమశాలి, మహాశక్తిమంతుడు, దివ్య తేజస్సుతో ప్రకాశించేవాడు. ఆయన నిజస్వరూపాన్ని పూర్తిగా వర్ణించలేం. అనంతస్వరూపుడు. గోవర్ధనాద్రిని ధరించినవాడు.	He possesses infinite wisdom, immense valor, supreme power, and divine brilliance. His true form cannot be fully described. He is immeasurable and the lifter of Govardhana Hill.
	మహేశ్వాసో మహీభర్తా శ్రీనివాసః సతాంగతిః । అనిరుద్ధః సురానందో గోవిందో గోవిదాం పతిః ॥20॥	మహావీరుడు, భూమిని పోషించేవాడు. లక్ష్మీదేవి నివాసస్థానం. సజ్జనులకు పరమాశ్రయం. ఎవ్వరూ అడ్డుకోలేని శక్తి. దేవతలకు ఆనందప్రదాత. గోవిందుడు, జ్ఞానులను నడిపించే నాయకుడు.	He is mighty, the sustainer of the Earth, the abode of Lakshmi, and the refuge of the righteous. Unobstructed in power, He brings joy to the gods and guides the wise as Govinda.
శ్రీవిష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రం	**మరీచిర్దమనో హంసః సుపర్ణో భుజగోత్తమః । హిరణ్యనాభః సుతపాః పద్మనాభః ప్రజాపతిః ॥21॥**	కాంతిస్వరూపుడు, దుష్టులను నియంత్రించేవాడు. పరమహంసస్వరూపుడు. గరుడవాహనుడు. ఆదిశేషస్వరూపుడిగా కూడా వ్యక్తమవుతాడు. బంగారు కాంతివంటి నాభి కలవాడు. పద్మనాభుడు. సమస్త ప్రజల అధిపతి.	He is radiant, the controller of evil, the supreme swan of wisdom, Garuda-mounted, and also manifest as Adisesha. He is the lotus-naveled Lord and the Lord of all beings.
	అమృత్యుః సర్వదృక్ సింహః సంధాతా సంధిమాన్ స్థిరః । అజో దుర్మర్షణః శాస్తా విశ్రుతాత్మా సురారిహా ॥22॥	మరణానికి అతీతుడు. సమస్తాన్ని దర్శించేవాడు. సింహస్వరూప పరాక్రమశాలి. సమన్వయకర్త. స్థిరస్వరూపుడు. జన్మరహితుడు. ఎవ్వరూ జయించలేనివాడు. ధర్మశాస్త్రకర్త. దేవతల శత్రువులను సంహరించేవాడు.	He is deathless, all-seeing, lion-like in courage, the unifier, ever steadfast, unborn, unconquerable, the divine lawgiver, and destroyer of the enemies of the gods.

సంకలన కర్త:

దైవకృపతో, తల్లిదండ్రుల ఆశీస్సులతో శ్రీరాముల ప్రసాద్ బాబు.

	గురుర్గురుతమో ధామ సత్యః సత్యపరాక్రమః । నిమిషోఽనిమిషః స్రగ్వీ వాచస్పతిరుదారధీః ॥23॥	పరమగురువు, గురువులకూ గురువు. జ్ఞాననిలయం. సత్యస్వరూపుడు. సత్యబలంతో కార్యసిద్ధి చేసేవాడు. కన్నుమూసేవాడూ, ఎప్పుడూ జాగరూకుడూ. దివ్యమాలలతో అలంకృతుడు. వాక్పటిమకు అధిపతి. విశాలబుద్ధి కలవాడు.	He is the Supreme Teacher, the teacher of teachers, the abode of wisdom and truth. Ever aware, adorned with divine garlands, He is the Lord of speech and possesses boundless intelligence.
	అగ్రణీగ్రామణీః శ్రీమాన్ న్యాయో నేతా సమీరణః । సహస్రమూర్ధా విశ్వాత్మా సహస్రాక్షః సహస్రపాత్ ॥24॥	సమస్త జీవులను ముందుకు నడిపించే నాయకుడు. ధర్మన్యాయ స్వరూపుడు. ప్రాణవాయువులా సమస్తాన్ని నడిపించేవాడు. వేల తలలు, వేల నేత్రాలు, వేల పాదాలు కలిగిన విశ్వరూప పరమాత్మ.	He leads all beings forward, embodies justice, and sustains life like the cosmic breath. As the Universal Being, He possesses a thousand heads, eyes, and feet.
	ఆవర్తనో నివృత్తాత్మా సంవృతః సంప్రమర్దనః । అహః సంవర్తకో వహ్నిరనిలో ధరణీధరః ॥25॥	సృష్టి చక్రాన్ని నడిపించే వాడు. అంతర్ముఖ చైతన్య స్వరూపుడు. సమస్తాన్ని ఆవరించి ఉన్నాడు. అధర్మాన్ని నాశనం చేస్తాడు. కాలరూపుడు. అగ్నిస్వరూపుడు. వాయురూపుడు. భూమిని ధరిస్తున్నవాడు.	He turns the wheel of creation, remains inwardly detached, pervades all existence, destroys unrighteousness, manifests as time, fire, and air, and supports the Earth itself.
శ్రీవిష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రం	**సుప్రసాదః ప్రసన్నాత్మా విశ్వధృగ్విశ్వభుగ్విభుః । సత్కర్తా సత్కృతః సాధుర్జహ్నుర్నారాయణో నరః ॥26॥**	పరమ కృపాస్వరూపుడు, ఎల్లప్పుడూ ప్రసన్నచిత్తుడు. విశ్వాన్ని ధరిస్తూ, పోషిస్తూ, నిర్వహించేవాడు. సత్కార్యాలను ప్రోత్సహించేవాడు, సజ్జనులచే పూజింపబడేవాడు. నారాయణుడు సమస్త జీవులలో అంతర్యామిగా ఉన్నాడు.	He is supremely gracious, ever serene, the sustainer and enjoyer of the universe. He honors righteousness, is revered by the noble, and dwells in all beings as Narayana.
	అసంఖ్యేయోఽప్రమేయాత్మా విశిష్టః శిష్టకృచ్ఛుచిః । సిద్ధార్థః సిద్ధసంకల్పః సిద్ధిదః సిద్ధిసాధనః ॥27॥	లెక్కించలేనంత మహిమ కలవాడు, కొలవలేనివాడు. శ్రేష్ఠుడు, సజ్జనులను ధర్మమార్గంలో నడిపించేవాడు. ఆయన సంకల్పం ఎల్లప్పుడూ ఫలిస్తుంది. విజయాన్ని, సిద్ధిని ప్రసాదించేవాడు.	He is beyond counting and measurement, supreme and pure. His will is always fulfilled. He grants accomplishment and is Himself the means to spiritual perfection.

సంకలన కర్త:

దైవకృపతో, తల్లిదండ్రుల ఆశీస్సులతో శ్రీరాముల ప్రసాద్ బాబు.

	వృషాహీ వృషభో విష్ణుర్వృషపర్వా వృషోదరః । వర్ధనో వర్ధమానశ్చ వివిక్తః శ్రుతిసాగరః ॥28॥	ధర్మస్వరూపుడు. ధర్మాన్ని నిలబెట్టేవాడు. భక్తులను అభివృద్ధి పరచేవాడు. సర్వత్ర వ్యాపించి ఉన్నా తన స్వరూపంలో అసంగుడై ఉంటాడు. వేదాల మహాసముద్రం.	He is righteousness itself, the upholder of dharma, the nourisher of spiritual growth, detached though all-pervading, and the vast ocean of Vedic wisdom.
	సుభుజో దుర్ధరో వాగ్మీ మహేంద్రో వసుదో వసుః । నైకరూపో బృహద్రూపః శిపివిష్టః ప్రకాశనః ॥29॥	శుభకరమైన భుజాలను కలవాడు. ఎవ్వరూ పూర్తిగా గ్రహించలేనివాడు. వాక్పటిమ కలవాడు. సంపదలను ప్రసాదించేవాడు. అనేక రూపాలలో వ్యక్తమవుతాడు. విశ్వరూపుడై ప్రకాశిస్తాడు.	He has auspicious arms, is difficult to comprehend, eloquent, and bestower of wealth. Manifesting in many forms, He shines as the Cosmic Form.
	ఓజస్తేజోద్యుతిధరః ప్రకాశాత్మా ప్రతాపనః । ఋద్ధః స్పష్టాక్షరో మంత్రశ్చంద్రాంశుర్భాస్కరద్యుతిః ॥30॥	బలం, తేజస్సు, కాంతికి మూలమైనవాడు. ప్రకాశస్వరూపుడు. శక్తివంతుడు. మంత్రస్వరూపుడు. చంద్రుని శాంతకాంతి, సూర్యుని ప్రకాశం రెండూ ఆయనలోనే ఉన్నాయి.	He embodies strength, brilliance, and radiance. He is the essence of sacred mantras, possessing both the soothing light of the moon and the dazzling brilliance of the sun.
శ్రీవిష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రం	**అమృతాంశూద్భవో భానుః శశబిందుః సురేశ్వరః । ఔషధం జగతః సేతుః సత్యధర్మపరాక్రమః ॥31॥**	అమృతస్వరూపుడు, ప్రకాశవంతుడు, దేవతల ప్రభువు. సమస్త ప్రపంచానికి ఔషధంలా రక్షణనిచ్చేవాడు. సత్యం మరియు ధర్మం కోసం పరాక్రమంగా నిలిచేవాడు.	He is immortal, radiant, Lord of the gods, the healing remedy for the world, the bridge across worldly suffering, and the champion of truth and righteousness.
	భూతభవ్యభవన్నాథః పవనః పావనోఽనలః । కామహా కామకృత్కాంతః కామః కామప్రదః ప్రభుః ॥32॥	మూడు కాలాలకు అధిపతి. గాలిలా జీవనశక్తిని ప్రసాదించేవాడు. పవిత్రకర్త. అగ్నిస్వరూపుడు. కోరికలను నియంత్రించేవాడు, ధర్మబద్ధమైన కోరికలను నెరవేర్చేవాడు.	Lord of past, present, and future. He purifies like air and fire. He destroys harmful desires and fulfills righteous aspirations.

సంకలన కర్త:

దైవకృపతో, తల్లిదండ్రుల ఆశీస్సులతో శ్రీరాముల ప్రసాద్ బాబు.

	యుగాదికృద్యుగావర్తో నైకమాయో మహాశనః । అదృశ్యో వ్యక్తరూపశ్చ సహస్రజిదనంతజిత్ ॥33॥	యుగాలకు ఆది. కాలచక్రాన్ని నడిపేవాడు. అనేక మాయాశక్తులతో సృష్టిని నిర్వహించేవాడు. కనిపించనివాడైనా అనేక రూపాలలో వ్యక్తమవుతాడు. అనంత విజయాలను సాధించినవాడు.	He initiates the cosmic ages and turns the wheel of time. Though invisible, He manifests in countless forms and is the infinitely victorious Lord.
	ఇష్టోఽవిశిష్టః శిష్టేష్టః శిఖండీ నహుషో వృషః । క్రోధహా క్రోధకృత్కర్తా విశ్వబాహుర్మహీధరః ॥34॥	భక్తులకు ప్రియమైనవాడు. సజ్జనులచే ఆరాధించబడేవాడు. ధర్మరక్షకుడు. కోపాన్ని తొలగించేవాడు, అవసరమైనప్పుడు ధర్మరక్షణ కోసం శక్తిని ప్రదర్శించేవాడు. సమస్త జగత్తును తన బాహువులతో ధరిస్తున్నవాడు.	Beloved of devotees and cherished by the righteous. He removes anger, yet manifests divine force when required to protect dharma. He supports the entire universe.
	అచ్యుతః ప్రథితః ప్రాణః ప్రాణదో వాసవానుజః । అపాంనిధిరధిష్ఠానమప్రమత్తః ప్రతిష్ఠితః ॥35॥	తన స్వరూపం నుండి ఎప్పుడూ చ్యుతి చెందని అచ్యుతుడు. జీవశక్తి స్వరూపుడు. ప్రాణాన్ని ప్రసాదించేవాడు. వామనావతారంలో ఇంద్రుని తమ్ముడిగా అవతరించాడు. సముద్రాల ఆధారం. ఎల్లప్పుడూ జాగరూకుడు. సమస్త సృష్టికి పునాది.	He is Achyuta, who never falls from His divine nature. He is life itself and the giver of life. As Vamana He appeared as Indra's younger brother. He is the foundation of the oceans and the ever-vigilant support of all existence.
శ్రీవిష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రం	**స్కందః స్కందధరో ధుర్యో వరదో వాయువాహనః । వాసుదేవో బృహద్భానురాదిదేవః పురంధరః ॥36॥**	సృష్టిని ధరిస్తూ నడిపించేవాడు. వరాలను ప్రసాదించేవాడు. సమస్త జీవులను ప్రాణశక్తి ద్వారా నడిపించేవాడు. వాసుదేవుడు, అపార తేజస్సు కలవాడు, ఆదిదేవుడు.	He sustains and guides creation, grants boons, carries all beings through life-force, shines with immense radiance, and is the primordial Lord.
	అశోకస్తారణస్తారః శూరః శౌరిర్జనేశ్వరః । అనుకూలః శతావర్తః పద్మీ పద్మనిభేక్షణః ॥37॥	శోకాన్ని తొలగించేవాడు. సంసారసాగరాన్ని దాటించేవాడు. పరాక్రమశాలి. భక్తులకు అనుకూలుడు. అనేక అవతారాలను ధరించేవాడు. పద్మధారి, కమలనేత్రుడు.	He removes sorrow, helps beings cross the ocean of worldly existence, is heroic, benevolent to devotees, manifests repeatedly, and possesses lotus-like eyes.

సంకలన కర్త:
దైవకృపతో, తల్లిదండ్రుల ఆశీస్సులతో శ్రీరాముల ప్రసాద్ బాబు.

	పద్మనాభోఽరవిందాక్షః పద్మగర్భః శరీరభృత్ । మహర్ధిరృద్ధో వృద్ధాత్మా మహాక్షో గరుడధ్వజః ॥38॥	నాభిలో పద్మాన్ని కలిగినవాడు, కమలనేత్రుడు, సృష్టికి మూలమైనవాడు. సమస్త జీవులను పోషించేవాడు. ఐశ్వర్యసంపన్నుడు. అనంత చైతన్యస్వరూపుడు. గరుడధ్వజుడు.	The lotus-naveled Lord, lotus-eyed, source of creation, sustainer of all beings, infinitely prosperous, eternal in consciousness, and bearing Garuda as His emblem.
	అతులః శరభో భీమః సమయజ్ఞో హవిర్హరిః । సర్వలక్షణలక్షణ్యో లక్ష్మీవాన్ సమితింజయః ॥39॥	సాటిలేనివాడు. భయంకరమైన శక్తి కలవాడు. కాలతత్వాన్ని తెలిసినవాడు. యజ్ఞహవిస్స్వరూపుడు. సమస్త శుభలక్షణాలకు నిలయం. లక్ష్మీదేవితో కూడినవాడు. యుద్ధాలలో విజేత.	Incomparable, mighty, knower of time and order, embodiment of sacrificial offerings, possessor of all auspicious qualities, accompanied by Lakshmi, and victorious in every battle.
	విక్షరో రోహితో మార్గో హేతుర్దామోదరః సహః । మహీధరో మహాభాగో వేగవానమితాశనః ॥40॥	నశించనివాడు. అవతారరూపంలో అవతరించేవాడు. మోక్షమార్గస్వరూపుడు. సమస్తానికి కారణం. దామోదరుడు. భూమిని ధరిస్తాడు. అపారశక్తి, అపారగతి కలవాడు.	Imperishable, manifesting through incarnations, the very path to liberation, the cause of all existence, Damodara, supporter of the Earth, swift and infinitely powerful.
శ్రీవిష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రం	**ఉద్భవః క్షోభణో దేవః శ్రీగర్భః పరమేశ్వరః । కరణం కారణం కర్తా వికర్తా గహనో గుహః ॥41॥**	సృష్టికి మూలమైనవాడు. చైతన్యాన్ని కదిలించేవాడు. లక్ష్మీని తనలో ధరిస్తున్నవాడు. పరమేశ్వరుడు. కారణం, కార్యం, కర్త అన్నీ ఆయనే. గూఢమైన తత్వస్వరూపుడు.	He is the source of creation, the awakener of consciousness, bearer of divine prosperity, the Supreme Lord, the cause and doer of all, and the mysterious indwelling Reality.
	వ్యవసాయో వ్యవస్థానః సంస్థానః స్థానదో ధ్రువః । పరర్ధిః పరమస్పష్టః తుష్టః పుష్టః శుభేక్షణః ॥42॥	దృఢసంకల్పస్వరూపుడు. సృష్టి వ్యవస్థను నిలబెట్టేవాడు. సమస్తానికి స్థానం ఇచ్చేవాడు. శాశ్వతుడు. పరిపూర్ణుడు. సంతృప్తి, పోషణ, శుభదృష్టిని ప్రసాదించేవాడు.	He is determination itself, the foundation of cosmic order, the giver of place and purpose, eternal, fulfilled, nourishing, and bestowing auspicious grace.

సంకలన కర్త:

దైవకృపతో, తల్లిదండ్రుల ఆశీస్సులతో శ్రీరాముల ప్రసాద్ బాబు.

	రామో విరామో విరజో మార్గోనేయో నయోఽనయః । వీరః శక్తిమతాం శ్రేష్ఠో ధర్మోధర్మ విదుత్తమః ॥43॥	ఆనందస్వరూపుడు. విశ్రాంతి, శాంతికి నిలయం. మలినతలేనివాడు. మార్గదర్శకుడు. శక్తివంతులలో శ్రేష్ఠుడు. ధర్మం మరియు అధర్మం రెండింటి స్వరూపాన్ని సంపూర్ణంగా తెలిసినవాడు.	He is bliss itself, the ultimate rest, free from impurity, the guide on the path, greatest among the powerful, and the supreme knower of dharma and adharma.
	వైకుంఠః పురుషః ప్రాణః ప్రాణదః ప్రణవః పృథుః । హిరణ్యగర్భః శత్రుఘ్నో వ్యాప్తో వాయురధోక్షజః ॥44॥	వైకుంఠనాథుడు. సమస్త జీవులలోని ప్రాణశక్తి. ప్రాణాన్ని ప్రసాదించేవాడు. ప్రణవస్వరూపుడు. విశ్వవ్యాపి. హిరణ్యగర్భుడు. దుష్టశక్తులను సంహరించేవాడు. ఇంద్రియాలకు అతీతుడు.	Lord of Vaikuntha, the life-force within all beings, giver of life, embodiment of Om, all-pervading, cosmic source, destroyer of evil, and beyond sensory perception.
	ఋతుః సుదర్శనః కాలః పరమేష్ఠీ పరిగ్రహః । ఉగ్రః సంవత్సరో దక్షో విశ్రామో విశ్వదక్షిణః ॥45॥	కాలచక్రాన్ని నియంత్రించేవాడు. సుదర్శనస్వరూపుడు. పరమపదంలో విరాజిల్లేవాడు. శక్తివంతుడు. సంవత్సరరూపుడు. సమర్థుడు. సమస్త జీవులకు విశ్రాంతి, శరణం ఇచ్చేవాడు.	He governs cosmic time, manifests as Sudarshana, dwells in the Supreme Abode, is powerful and efficient, embodies the cycle of years, and grants rest and refuge to all beings.
శ్రీవిష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రం	**విస్తారః స్థావరస్థాణుః ప్రమాణం బీజమవ్యయమ్ । అర్థోఽనర్థో మహాకోశో మహాభోగో మహాధనః ॥46॥**	సమస్త విశ్వంగా విస్తరించినవాడు. స్థిరమైన వాటికి ఆధారం. సమస్త సృష్టికి ప్రమాణం. నశించని బీజరూపుడు. సమస్త సంపదలకు మూలం. నిజమైన అర్థం, భోగం, ధనం అన్నీ ఆయనే.	He is the vast expanse of the universe, the support of all that is stable, the eternal seed of creation, and the ultimate source of all wealth, prosperity, and purpose.
	అనిర్విణ్ణః స్థవిష్ఠో భూర్ధర్మయూపో మహామఖః । నక్షత్రనేమిర్నక్షత్రీ క్షమః క్షామః సమీహనః ॥47॥	ఎన్నడూ నిరుత్సాహపడనివాడు. మహోన్నతుడు. ధర్మయజ్ఞానికి స్తంభస్వరూపుడు. యజ్ఞస్వరూపుడు. నక్షత్రచక్రాన్ని నడిపించేవాడు. సహనశీలుడు. సృష్టిని నడిపించే సంకల్పశక్తి కలవాడు.	Never discouraged, supremely exalted, the pillar of righteousness, the embodiment of sacrifice, the governor of the stars, patient, and the force behind all cosmic activity.

సంకలన కర్త:

దైవకృపతో, తల్లిదండ్రుల ఆశీస్సులతో శ్రీరాముల ప్రసాద్ బాబు.

	యజ్ఞ ఇజ్యో మహేజ్యశ్చ క్రతుః సత్రం సతాంగతిః । సర్వదర్శీ విముక్తాత్మా సర్వజ్ఞో జ్ఞానముత్తమమ్ ॥48॥	యజ్ఞస్వరూపుడు. ఆరాధనకు పాత్రుడు. సమస్త యజ్ఞాలకు అధిపతి. సజ్జనులకు పరమగమ్యం. సమస్తాన్ని దర్శించేవాడు. బంధనరహితుడు. సర్వజ్ఞుడు. పరమజ్ఞాన స్వరూపుడు.	He is sacrifice itself, worthy of worship, the Lord of all sacred rites, the refuge of the righteous, all-seeing, liberated, omniscient, and the embodiment of supreme knowledge.
	సువ్రతః సుముఖః సూక్ష్మః సుఘోషః సుఖదః సుహృత్ । మనోహరో జితక్రోధో వీరబాహుర్విదారణః ॥49॥	శుభవ్రతాలను ఆచరించేవాడు. సౌమ్యముఖుడు. సూక్ష్మస్వరూపుడు. మంగళధ్వనిని ప్రసరించేవాడు. సుఖప్రదాత. నిజమైన మిత్రుడు. మనోహరుడు. కోపాన్ని జయించినవాడు. పరాక్రమశాలి. అధర్మాన్ని ఛేదించేవాడు.	He is noble in conduct, pleasant-faced, subtle, auspicious in sound, giver of happiness, true friend, charming, master of anger, mighty-armed, and destroyer of evil.
శ్రీవిష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రం	**స్వాపనః స్వవశో వ్యాపీ నైకాత్మా నైకకర్మకృత్ । వత్సరో వత్సలో వత్సీ రత్నగర్భో ధనేశ్వరః ॥50॥**	విశ్రాంతిని ప్రసాదించేవాడు. స్వతంత్రుడు. సర్వవ్యాపి. అనేక రూపాలలో వ్యక్తమవుతాడు. అనేక కార్యాలను నిర్వహిస్తాడు. భక్తులపై అపార ప్రేమ కలవాడు. సమస్త రత్నాలకు, సంపదలకు అధిపతి.	He grants rest, is self-governed, all-pervading, manifests in many forms, performs countless functions, loves His devotees, and is the Lord of all treasures.
	ధర్మగుబ్ధర్మకృద్ధర్మీ సదసత్క్షరమక్షరం । అవిజ్ఞాతా సహస్రాంశుర్విధాతా కృతలక్షణః ॥51॥	ధర్మాన్ని రక్షించేవాడు, స్థాపించేవాడు, ధర్మస్వరూపుడు. సత్ మరియు అసత్ రెండింటికీ ఆధారం. నశ్వరమైనదానికీ, శాశ్వతమైనదానికీ మూలం. అనేక కిరణాలతో ప్రకాశించేవాడు. సృష్టిని నియమించినవాడు.	He protects and establishes righteousness. He is the essence of dharma, the basis of both the manifest and unmanifest, the transient and eternal, radiant with countless rays, and the ordainer of creation.
	గభస్తినేమిః సత్త్వస్థః సింహో భూతమహేశ్వరః । ఆదిదేవో మహాదేవో దేవేశో దేవభృద్గురుః ॥52॥	సూర్యకిరణాల చక్రంలా ప్రకాశించేవాడు. సత్త్వగుణంలో స్థితుడై ఉన్నాడు. సింహస్వరూప పరాక్రమశాలి. సమస్త భూతాలకు ప్రభువు. ఆదిదేవుడు. దేవతలకూ దేవుడు.	He shines like the wheel of the sun's rays, abides in purity, is lion-like in majesty, Lord of all beings, the primordial Deity, and the God of gods.

సంకలన కర్త:

దైవకృపతో, తల్లిదండ్రుల ఆశీస్సులతో శ్రీరాముల ప్రసాద్ బాబు.

	ఉత్తరో గోపతిర్గోప్తా జ్ఞానగమ్యః పురాతనః । శరీరభూతభృద్ భోక్తా కపీంద్రో భూరిదక్షిణః ॥53॥	సంసారసాగరాన్ని దాటించేవాడు. గోవుల, భూమి, జీవుల రక్షకుడు. జ్ఞానం ద్వారా తెలుసుకోదగినవాడు. ఆద్యుడు. సమస్త జీవులను పోషించేవాడు. ఉదారస్వభావి.	He leads beings beyond worldly bondage, protects all creatures, is attainable through knowledge, ancient and eternal, sustains all life, and is infinitely generous.
	సోమపోఽమృతపః సోమః పురుజిత్ పురుసత్తమః । వినయో జయః సత్యసంధో దాశార్హః సాత్వతాం పతిః ॥54॥	యజ్ఞఫలాన్ని స్వీకరించేవాడు. అమృతస్వరూపుడు. అనేక విజయాలను సాధించినవాడు. పురుషులలో శ్రేష్ఠుడు. వినయస్వరూపుడు. సత్యవ్రతుడు. యాదవ వంశానికి చెందిన శ్రీకృష్ణుడు. సాత్వతుల అధిపతి.	He accepts sacrificial offerings, embodies immortality, wins countless victories, is the noblest among men, humble, truthful, born in the Yadava lineage, and Lord of the Satvatas.
శ్రీవిష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రం	**జీవో వినయితా సాక్షీ ముకుందోఽమితవిక్రమః । అంభోనిధిరనంతాత్మా మహోదధిశయోఽంతకః ॥55॥**	జీవరూపంగా సమస్త ప్రాణులలో ఉన్నవాడు. వినయాన్ని బోధించేవాడు. సాక్షిస్వరూపుడు. ముక్తిని ప్రసాదించేవాడు. అపార పరాక్రమశాలి. సముద్రస్వరూపుడు. అనంతాత్మ. క్షీరసాగరశయనుడు. కాలాంతంలో సమస్తాన్ని లయపరచేవాడు.	He lives in all beings as life itself, teaches humility, is the eternal witness, grants liberation, possesses boundless power, is vast as the cosmic ocean, infinite in nature, reclines upon the cosmic ocean, and brings all things to their destined end.
	అజో మహార్హః స్వాభావ్యో జితామిత్రః ప్రమోదనః । ఆనందోఽనందనోనందః సత్యధర్మా త్రివిక్రమః ॥56॥	జన్మరహితుడు. అత్యంత పూజనీయుడు. తన స్వరూపంలో సంపూర్ణుడు. శత్రువులను జయించినవాడు. ఆనందాన్ని ప్రసాదించేవాడు. ఆనందస్వరూపుడు. సత్యధర్మాలను స్థాపించేవాడు. త్రివిక్రమావతారంలో మూడు లోకాలను కొలిచినవాడు.	Unborn, most worthy of worship, perfect in His own nature, conqueror of enemies, giver and embodiment of bliss, upholder of truth and righteousness, and the Lord who measured the three worlds as Trivikrama.
	మహర్షిః కపిలాచార్యః కృతజ్ఞో మేదినీపతిః । త్రిపదస్త్రిదశాధ్యక్షో మహాశృంగః కృతాంతకృత్ ॥57॥	మహర్షి. కపిలముని రూపంలో జ్ఞానాన్ని బోధించినవాడు. భక్తుల సేవలను మరువనివాడు. భూమికి అధిపతి. త్రిలోకాలపై అధికారం కలవాడు. మరణానికీ అధిపతి.	The great sage, manifest as Kapila, who taught wisdom. He remembers every act of devotion, rules the Earth, presides over the heavenly beings, and governs even death itself.

సంకలన కర్త:

దైవకృపతో, తల్లిదండ్రుల ఆశీస్సులతో శ్రీరాముల ప్రసాద్ బాబు.

	మహావరాహో గోవిందః సుషేణః కనకాంగదీ । గుహ్యో గభీరో గహనో గుప్తశ్చక్రగదాధరః ॥58॥	వరాహావతారంలో భూమిని రక్షించినవాడు. గోవిందుడు. దివ్యసేనలకు నాయకుడు. బంగారు కంకణాలతో అలంకరించబడినవాడు. గూఢమైన తత్వస్వరూపుడు. చక్రం, గదను ధరించినవాడు.	As Mahavaraha He rescued the Earth. He is Govinda, commander of divine hosts, adorned with golden ornaments, mysterious and profound, bearing the discus and mace.
	వేధాః స్వాంగోఽజితః కృష్ణో దృఢః సంకర్షణోఽచ్యుతః । వరుణో వారుణో వృక్షః పుష్కరాక్షో మహామనాః ॥59॥	సృష్టికర్త. తనలోనే సంపూర్ణుడు. అపరాజితుడు. కృష్ణస్వరూపుడు. దృఢసంకల్పుడు. సంకర్షణరూపుడు. అచ్యుతుడు. వరుణస్వరూపుడు. కమలనేత్రుడు. విశాలచిత్తుడు.	Creator, self-sufficient, unconquered, Krishna Himself, firm in purpose, Sankarshana, unfailing, lordly as Varuna, lotus-eyed, and broad-minded.
శ్రీవిష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రం	**భగవాన్ భగహా ఆనందీ వనమాలీ హలాయుధః । ఆదిత్యో జ్యోతిరాదిత్యః సహిష్ణుర్గతిసత్తమః ॥60॥**	ఆరు దివ్యగుణాలతో సంపూర్ణుడు. ఆనందస్వరూపుడు. వనమాలను ధరించినవాడు. బలరామరూపంలో హలాయుధుడు. సూర్యుని వంటి ప్రకాశవంతుడు. సహనశీలుడు. మోక్షమార్గానికి పరమగమ్యం.	The Blessed Lord endowed with divine excellences, joyful, wearing the forest garland, appearing as Halayudha (Balarama), radiant like the Sun, patient, and the supreme destination of all paths.
	సుధన్వా ఖండపరశుర్దారుణో ద్రవిణప్రదః । దివఃస్పృక్ సర్వదృగ్వ్యాసో వాచస్పతిరయోనిజః ॥61॥	దివ్యధనుస్సు కలవాడు. పరశురామరూపంలో అధర్మాన్ని నిర్మూలించినవాడు. సంపదలను ప్రసాదించేవాడు. ఆకాశాన్ని తాకే మహిమ కలవాడు. సమస్తాన్ని దర్శించేవాడు. వ్యాసస్వరూపుడు. వాక్కుకు అధిపతి.	Bearer of the divine bow, manifest as Parashurama, destroyer of unrighteousness, giver of wealth, reaching the heavens, all-seeing, present as Vyasa, and Lord of speech.
	త్రిసామా సామగః సామ నిర్వాణం భేషజం భిషక్ । సన్న్యాసకృచ్ఛమః శాంతో నిష్ఠా శాంతిః పరాయణమ్ ॥62॥	సామవేదస్వరూపుడు. మోక్షస్వరూపుడు. సంసారరోగానికి ఔషధం. పరమవైద్యుడు. సన్న్యాసమార్గాన్ని స్థాపించినవాడు. శాంతస్వరూపుడు. పరమశాంతికి నిలయం.	He is the essence of the Sama Veda, liberation itself, the medicine for worldly suffering, the divine physician, establisher of renunciation, peace itself, and the supreme refuge.

సంకలన కర్త:

దైవకృపతో, తల్లిదండ్రుల ఆశీస్సులతో శ్రీరాముల ప్రసాద్ బాబు.

	శుభాంగః శాంతిదః స్రష్టా కుముదః కువలేశయః । గోహితో గోపతిర్గోప్తా వృషభాక్షో వృషప్రియః ॥63॥	శుభకరమైన అవయవాలు కలవాడు. శాంతిని ప్రసాదించేవాడు. సృష్టికర్త. భక్తులకు ఆనందాన్ని కలిగించేవాడు. గోవుల, భూమి, వేదాల, జీవుల రక్షకుడు. ధర్మప్రియుడు.	Auspicious in form, giver of peace, creator, source of joy, protector of cows, Earth, Vedas, and all beings, and lover of righteousness.
	అనివర్తీ నివృత్తాత్మా సంక్షేప్తా క్షేమకృచ్ఛివః । శ్రీవత్సవక్షాః శ్రీవాసః శ్రీపతిః శ్రీమతాంవరః ॥64॥	ధర్మమార్గం నుండి వెనుతిరగనివాడు. అసక్తి స్వరూపుడు. భక్తులకు క్షేమాన్ని ప్రసాదించేవాడు. వక్షస్థలంపై శ్రీవత్స చిహ్నాన్ని ధరించినవాడు. లక్ష్మీదేవి నివాసస్థానం. శ్రీపతి. ఐశ్వర్యవంతులలో శ్రేష్ఠుడు.	Never turning away from righteousness, detached, giver of welfare, bearer of the Srivatsa mark, abode of Lakshmi, Lord of prosperity, and foremost among the glorious.
శ్రీవిష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రం	**శ్రీదః శ్రీశః శ్రీనివాసః శ్రీనిధిః శ్రీవిభావనః । శ్రీధరః శ్రీకరః శ్రేయః శ్రీమాన్లోకత్రయాశ్రయః ॥65॥**	ఐశ్వర్యాన్ని ప్రసాదించేవాడు. శ్రీదేవికి అధిపతి. లక్ష్మీ నివాసస్థానం. సంపదల నిధి. శ్రేయస్సును కలిగించేవాడు. శ్రీధరుడు. మూడు లోకాలకు ఆశ్రయం.	Bestower of prosperity, Lord of Lakshmi, abode and treasure of all auspiciousness, giver of welfare, bearer of Sri, and refuge of the three worlds.
	స్వక్షః స్వంగః శతానందో నందిర్జ్యోతిర్గణేశ్వరః । విజితాత్మాఽవిధేయాత్మా సత్కీర్తిశ్ఛిన్నసంశయః ॥66॥	సుందర నేత్రాలు కలవాడు. దివ్య అవయవాలతో అలంకరించబడినవాడు. అనేక ఆనందాలకు మూలం. ఆనందస్వరూపుడు. సమస్త జ్యోతిర్మయ శక్తులకు అధిపతి. తన ఇంద్రియాలను సంపూర్ణంగా జయించినవాడు. ఎవరికీ ఆధీనుడు కానివాడు. సత్కీర్తి కలవాడు. సమస్త సందేహాలను తొలగించేవాడు.	He possesses beautiful eyes and a divine form. He is the source of countless joys, Lord of all luminous powers, master of Himself, independent, renowned in righteousness, and remover of all doubts.
	ఉదీర్ణః సర్వతశ్చక్షురనీశః శాశ్వతస్థిరః । భూశయో భూషణో భూతిర్విశోకః శోకనాశనః ॥67॥	సమస్తాన్ని అధిగమించి ఉన్నవాడు. అన్నిచోట్లా దర్శించే నేత్రాలను కలవాడు. ఎవరికీ ఆధీనుడు కానివాడు. శాశ్వత స్థిరస్వరూపుడు. భూమిలోనూ, సమస్త సృష్టిలోనూ నివసించేవాడు. విశ్వానికి అలంకారం. శోకరహితుడు. భక్తుల శోకాలను నాశనం చేసేవాడు.	He transcends all, sees everywhere, depends on none, and is eternally steadfast. He dwells within creation, is its adornment, remains free from sorrow, and destroys the sorrow of devotees.

సంకలన కర్త:

దైవకృపతో, తల్లిదండ్రుల ఆశీస్సులతో శ్రీరాముల ప్రసాద్ బాబు.

	అర్చిష్మానర్చితః కుంభో విశుద్ధాత్మా విశోధనః । అనిరుద్ధోఽప్రతిరథః ప్రద్యుమ్నోఽమితవిక్రమః ॥68॥	అపార తేజస్సుతో ప్రకాశించేవాడు. అందరిచే ఆరాధించబడేవాడు. సమస్తాన్ని తనలో ధరిస్తున్నవాడు. పరమశుద్ధాత్మ. భక్తులను పవిత్రం చేసేవాడు. అనిరుద్ధరూపుడు. ఎవ్వరూ అడ్డుకోలేని పరాక్రమశాలి. ప్రద్యుమ్నస్వరూపుడు. అనంతవీరుడు.	Radiant and worshipped by all, He contains the universe within Himself. Pure and purifying, He manifests as Aniruddha and Pradyumna, unconquerable and of immeasurable valor.
	కాలనేమినిహా వీరః శౌరిః శూరజనేశ్వరః । త్రిలోకాత్మా త్రిలోకేశః కేశవః కేశిహా హరిః ॥69॥	కాలనేమి అనే అసురుని సంహరించినవాడు. పరాక్రమశాలి. శూరసేన వంశంలో అవతరించిన కృష్ణుడు. మూడు లోకాల ఆత్మ. త్రిలోకాల అధిపతి. కేశవుడు. కేశి అనే అసురుని సంహరించిన హరి.	Slayer of the demon Kalanemi, mighty hero, born in the lineage of the Shuras. He is the soul and Lord of the three worlds, Keshava, and the destroyer of the demon Keshi.
శ్రీవిష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రం	**కామదేవః కామపాలః కామీ కాంతః కృతాగమః । అనిర్దేశ్యవపుర్విష్ణుర్వీరోఽనంతో ధనంజయః ॥70॥**	శుభకామనలకు మూలం. ధర్మబద్ధమైన కోరికలను కాపాడేవాడు. అందరికీ ప్రియమైనవాడు. శాస్త్రాలను స్థాపించినవాడు. వర్ణించలేని దివ్యస్వరూపుడు. అనంతవీరుడు. సంపదలపై విజయం సాధింపజేసేవాడు.	Source and protector of noble desires, beloved of all, establisher of sacred teachings, of indescribable form, infinite heroism, and bestower of true victory.
	బ్రహ్మణ్యో బ్రహ్మకృద్ బ్రహ్మ బ్రహ్మ బ్రహ్మవివర్ధనః । బ్రహ్మవిద్ బ్రాహ్మణో బ్రహ్మీ బ్రహ్మజ్ఞో బ్రాహ్మణప్రియః ॥71॥	వేదధర్మాలను రక్షించేవాడు. బ్రహ్మజ్ఞానాన్ని సృష్టించి పెంపొందించేవాడు. బ్రహ్మస్వరూపుడు. బ్రహ్మజ్ఞాని. జ్ఞానులను ప్రేమించేవాడు.	Protector of sacred knowledge, creator and nourisher of spiritual wisdom, embodiment of Brahman, knower of Brahman, and lover of the wise.
	మహాక్రమో మహాకర్మా మహాతేజా మహోరగః । మహాక్రతుర్మహాయజ్వా మహాయజ్ఞో మహాహవిః ॥72॥	మహత్తర కార్యాలను నిర్వహించేవాడు. అపార తేజస్సు కలవాడు. అనంతశక్తి స్వరూపుడు. యజ్ఞస్వరూపుడు. యజ్ఞకర్త. యజ్ఞఫలం. యజ్ఞంలో సమర్పించబడే హవిస్సు కూడా ఆయనే.	Performer of great deeds, possessor of immense brilliance, embodiment of cosmic power, sacrifice itself, the performer, the offering, and the fruit of sacrifice.

	స్తవ్యః స్తవప్రియః స్తోత్రం స్తుతిః స్తోతా రణప్రియః । పూర్ణః పూరయితా పుణ్యః పుణ్యకీర్తిరనామయః ॥73॥	స్తుతింపదగినవాడు. భక్తుల స్తోత్రాలను ప్రేమించేవాడు. స్తోత్రస్వరూపుడు. స్తుతి స్వీకర్త. ధర్మయుద్ధాన్ని ఇష్టపడేవాడు. సంపూర్ణుడు. కోరికలను నెరవేర్చేవాడు. పుణ్యస్వరూపుడు. రోగరహితుడు.	Worthy of praise, lover of hymns, embodiment of praise itself, receiver of worship, supporter of righteous struggle, complete and perfect, bestower of fulfillment, holy and free from all affliction.
	మనోజవస్తీర్థకరో వసురేతా వసుప్రదః । వసుప్రదో వాసుదేవో వసుర్వసుమనా హవిః ॥74॥	మనస్సు వేగంతో కదిలేవాడు. పవిత్ర తీర్థాలను సృష్టించేవాడు. సంపదలకు మూలం. సంపదలను ప్రసాదించేవాడు. వాసుదేవుడు. సమస్తంలో నివసించేవాడు. శుభమనస్సు కలవాడు. యజ్ఞహవిస్సు స్వరూపుడు.	Swift as thought, creator of sacred places, source and giver of wealth, Vasudeva dwelling in all, benevolent in mind, and the sacred offering in sacrifice.
	సద్గతిః సత్కృతిః సత్తా సద్భూతిః సత్పరాయణః । శూరసేనో యదుశ్రేష్ఠః సన్నివాసః సుయామునః ॥75॥	సజ్జనులకు పరమగమ్యం. శుభకార్యాలకు ప్రేరణ. నిజమైన ఉనికి స్వరూపుడు. సద్గుణాలకు నిలయం. సజ్జనుల ఆశ్రయం. యదువంశంలో శ్రేష్ఠుడు. యమునాతీర లీలలకు అధిపతి.	The supreme goal of the righteous, source of noble actions, embodiment of true existence and virtue, refuge of the good, foremost among the Yadavas, and Lord of the sacred Yamuna region.
శ్రీవిష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రం	**భూతావాసో వాసుదేవః సర్వాసునిలయోఽనలః । దర్పహా దర్పదో దృప్తో దుర్ధరోఽథాపరాజితః ॥76॥**	సమస్త భూతాలలో నివసించేవాడు. వాసుదేవుడు. సమస్త ప్రాణశక్తులకు ఆధారం. అగ్నిస్వరూపుడు. అహంకారాన్ని నాశనం చేసేవాడు, అవసరమైనప్పుడు ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ప్రసాదించేవాడు. అపరాజితుడు.	He dwells in all beings as Vasudeva, the abode of all life. He destroys pride, grants noble confidence, is powerful, unconquerable, and beyond defeat.
	విశ్వమూర్తిర్మహామూర్తిర్దీప్తమూర్తిరమూర్తిమాన్ । అనేకమూర్తిరవ్యక్తః శతమూర్తిః శతాననః ॥77॥	విశ్వరూపుడు. మహత్తర దివ్యరూపుడు. ప్రకాశస్వరూపుడు. రూపరహితుడూ, అనేక రూపాలలో వ్యక్తమయ్యేవాడూ. అసంఖ్యాక ముఖాలు, రూపాలు కలవాడు.	He is the Cosmic Form, the Great Form, the Radiant Form, yet beyond all form. Manifesting in countless forms, He remains the unmanifest Reality.

	ఏకో నైకః సవః కః కిం యత్తత్ పదమనుత్తమమ్ । లోకబంధుర్లోకనాథో మాధవో భక్తవత్సలః ॥78॥	ఒక్కడే అయినా అనేక రూపాలలో వ్యక్తమవుతాడు. వేదాలు అన్వేషించే పరమతత్వం ఆయనే. సమస్త లోకాలకు మిత్రుడు, రక్షకుడు. మాధవుడు. భక్తులపై అపార ప్రేమ కలవాడు.	Though One, He appears as many. He is the Supreme Reality sought by the Vedas, the friend and Lord of the worlds, Madhava, and the loving protector of devotees.
	సువర్ణవర్ణో హేమాంగో వరాంగశ్చందనాంగదీ । వీరహా విషమః శూన్యో ఘృతాశీరచలశ్చలః ॥79॥	బంగారు కాంతితో ప్రకాశించేవాడు. దివ్యశరీరంతో అలంకరించబడినవాడు. చందనసుగంధంతో పూజింపబడేవాడు. దుష్టశక్తులను సంహరించేవాడు. సాటిలేని వాడు. రూపరహితుడూ, రూపవంతుడూ. స్థిరుడూ, చలనస్వరూపుడూ.	Golden-hued and radiant, adorned with divine beauty. He destroys evil, is incomparable, beyond form yet manifest, both unmoving and the source of all movement.
శ్రీవిష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రం	**అమానీ మానదో మాన్యో లోకస్వామీ త్రిలోకధృత్ । సుమేధా మేధజో ధన్యః సత్యమేధా ధరాధరః ॥80॥**	తనకు గర్వం లేనివాడు. ఇతరులకు గౌరవాన్ని ఇచ్చేవాడు. అందరిచే గౌరవింపబడేవాడు. మూడు లోకాలను ధరిస్తున్న లోకస్వామి. అపార మేధస్సు కలవాడు. సత్యజ్ఞానస్వరూపుడు. భూమిని ధరిస్తున్నవాడు.	Free from pride, yet bestower of honor. Revered by all, Lord of the worlds, endowed with supreme intelligence, rooted in truth, and supporter of the Earth.
	తేజోఽవృషో ద్యుతిధరః సర్వశస్త్రభృతాంవరః । ప్రగ్రహో నిగ్రహో వ్యగ్రో నైకశృంగో గదాగ్రజః ॥81॥	తేజస్సుకు మూలం. దివ్యకాంతిని ధరించినవాడు. సమస్త ఆయుధధారులలో శ్రేష్ఠుడు. నియంత్రించేవాడు, రక్షించేవాడు. అనేక శక్తి స్వరూపాలతో వ్యక్తమయ్యేవాడు.	Source of brilliance, bearer of divine radiance, supreme among wielders of weapons. He governs, restrains, protects, and manifests through countless powers.
	చతుర్మూర్తిశ్చతుర్బాహుశ్చతుర్వ్యూహశ్చతుర్గతిః । చతురాత్మా చతుర్భావశ్చతుర్వేదవిదేకపాత్ ॥82॥	నాలుగు ప్రధాన రూపాలలో వ్యక్తమవుతాడు. చతుర్భుజుడు. వాసుదేవ, సంకర్షణ, ప్రద్యుమ్న, అనిరుద్ధ వ్యూహరూపాలు కలవాడు. నాలుగు వేదాల సారస్వరూపుడు.	He manifests in four principal forms, bears four arms, appears as the four Vyuhas, and is the knower and essence of the four Vedas.

సంకలన కర్త:
దైవకృపతో, తల్లిదండ్రుల ఆశీస్సులతో శ్రీరాముల ప్రసాద్ బాబు.

	సమావర్తోఽనివృత్తాత్మా దుర్జయో దురతిక్రమః । దుర్లభో దుర్గమో దుర్గో దురావాసో దురారిహా ॥83॥	సృష్టిచక్రాన్ని నడిపించేవాడు. తన ధర్మం నుండి ఎప్పుడూ వెనుతిరగడు. జయించడం అసాధ్యం. చేరుకోవడం కష్టమైన పరమతత్వం. భక్తులకు రక్షణకోట. శత్రువులను సంహరించేవాడు.	He turns the wheel of creation, never abandons righteousness, is invincible, difficult to attain, a fortress of protection for devotees, and destroyer of enemies.
	శుభాంగో లోకసారంగః సుతంతుస్తంతువర్ధనః । ఇంద్రకర్మా మహాకర్మా కృతకర్మా కృతాగమః ॥84॥	శుభకరమైన అవయవాలు కలవాడు. లోకాల సారాన్ని గ్రహించేవాడు. సృష్టి తంతువును నడిపించేవాడు. దివ్యకార్యాలను నిర్వహించేవాడు. శాస్త్రాలను స్థాపించేవాడు.	Auspicious in form, knower of the essence of the worlds, sustainer of the cosmic thread of existence, performer of great deeds, and establisher of sacred traditions.
	ఉద్భవః సుందరః సుందో రత్ననాభః సులోచనః । అర్కో వాజసనః శృంగీ జయంతః సర్వవిజ్జయీ ॥85॥	సృష్టికి మూలం. సౌందర్యస్వరూపుడు. రత్నంలా ప్రకాశించే నాభి కలవాడు. సుందర నేత్రాలు కలవాడు. సూర్యస్వరూపుడు. పోషణకర్త. విజయస్వరూపుడు. సమస్తాన్ని తెలిసి ఎల్లప్పుడూ విజయం సాధించేవాడు.	Source of creation, embodiment of beauty, jewel-naveled, beautiful-eyed, radiant like the Sun, nourisher of all, victorious, all-knowing, and ever triumphant.
శ్రీవిష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రం	**సువర్ణబిందురక్షోభ్యః సర్వవాగీశ్వరేశ్వరః । మహాహ్రదో మహాగర్తో మహాభూతో మహానిధిః ॥86॥**	బంగారు బిందువులా ప్రకాశించే దివ్యచైతన్య స్వరూపుడు. ఎవరూ కదిలించలేని స్థిరస్వరూపుడు. సమస్త వాక్పతులకూ అధిపతి. అపార హృదయవిశాలత కలవాడు. సృష్టి రహస్యాల గర్భం. సమస్త భూతాలకు మూలం. అనంత సంపదల నిధి.	He shines like a golden point of divine consciousness, unshakable and supreme Lord of all speech. Vast-hearted, profound, source of all beings, and the inexhaustible treasure of creation.
	కుముదః కుందరః కుందః పర్జన్యః పావనోఽనిలః । అమృతాశోఽమృతవపుః సర్వజ్ఞః సర్వతోముఖః ॥87॥	భక్తులకు ఆనందాన్ని కలిగించేవాడు. పవిత్రతకు చిహ్నమైన కుందపుష్పంలా నిర్మలుడు. వర్షంలా జీవనాన్ని పోషించేవాడు. పవిత్రకర్త. వాయుస్వరూపుడు. అమృతస్వరూపుడు. సర్వజ్ఞుడు. అన్నిచోట్లా దర్శించే చైతన్యం.	He delights devotees, is pure like the jasmine flower, nourishes life like rain, purifies all, manifests as air, embodies immortality, knows everything, and sees in all directions.

	సులభః సువ్రతః సిద్ధః శత్రుజిచ్ఛత్రుతాపనః । న్యగ్రోధోఽదుంబరోఽశ్వత్థశ్చాణూరాంధ్రనిషూదనః ॥88॥	భక్తులకు సులభంగా లభించేవాడు. ధర్మవ్రతాలను ఆచరించేవాడు. సంపూర్ణసిద్ధుడు. శత్రువులను జయించేవాడు. వటవృక్షం, ఉదుంబర, అశ్వత్థ వృక్షాల్లా జీవనాధారుడు. అధర్మశక్తులను సంహరించేవాడు.	Easily accessible to devotees, perfect in righteousness, conqueror of enemies, and symbolically present in sacred trees. He destroys forces of evil and injustice.
	సహస్రార్చిః సప్తజిహ్వః సప్తైధాః సప్తవాహనః । అమూర్తిరనఘోఽచింత్యో భయకృద్భయనాశనః ॥89॥	వేలాది కిరణాలతో ప్రకాశించేవాడు. యజ్ఞాగ్ని రూపంలో సప్తజిహ్వలతో విరాజిల్లేవాడు. రూపరహితుడు. పాపరహితుడు. మనసుతో పూర్తిగా గ్రహించలేనివాడు. అధర్ములకు భయంకరుడు, భక్తులకు భయనాశకుడు.	Radiant with thousands of rays, manifesting as the sacrificial fire. Formless, sinless, beyond thought, creating fear in evil-doers and removing fear from devotees.
శ్రీవిష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రం	**అణుర్బృహత్కృశః స్థూలో గుణభృన్నిర్గుణో మహాన్ । అధృతః స్వధృతః స్వాస్యః ప్రాగ్వంశో వంశవర్ధనః ॥90॥**	అణువుకన్నా సూక్ష్ముడు, విశ్వంకన్నా విస్తారుడు. సన్నగా కనిపించేవాడూ, స్థూలస్వరూపుడూ. గుణాలకు ఆధారం అయినా వాటికి అతీతుడు. తనకు తానే ఆధారం. సృష్టి వంశపారంపర్యాన్ని కొనసాగించేవాడు.	Smaller than the smallest and greater than the greatest. He is both subtle and vast, supports all qualities yet transcends them, self-sustained, and the sustainer of all lineages.
	భారభృత్ కథితో యోగీ యోగీశః సర్వకామదః । ఆశ్రమః శ్రమణః క్షామః సుపర్ణో వాయువాహనః ॥91॥	జగత్తు భారాన్ని మోసేవాడు. యోగస్వరూపుడు. యోగులకు అధిపతి. సముచితమైన కోరికలను నెరవేర్చేవాడు. శరణాగతులకు ఆశ్రయం. గరుడవాహనుడు.	He bears the burden of the universe, is Yoga itself, Lord of yogis, fulfiller of righteous desires, refuge of seekers, and rides upon Garuda.
	ధనుర్ధరో ధనుర్వేదో దండో దమయితా దమః । అపరాజితః సర్వసహో నియంతాఽనియమోఽయమః ॥92॥	ధనుస్సును ధరించినవాడు. ధనుర్వేదస్వరూపుడు. శిక్షించేవాడు, నియంత్రించేవాడు. అపరాజితుడు. సమస్తాన్ని సహించేవాడు. నియంత్రణకు మూలం. ఎవరి నియంత్రణకూ లోబడనివాడు.	Wielder of the bow, embodiment of martial wisdom, disciplinarian, unconquered, infinitely patient, controller of all, yet controlled by none.

సంకలన కర్త:
దైవకృపతో, తల్లిదండ్రుల ఆశీస్సులతో శ్రీరాముల ప్రసాద్ బాబు.

శ్రీవిష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రం	**సత్త్వవాన్ సాత్త్వికః సత్యః సత్యధర్మపరాయణః । అభిప్రాయః ప్రియార్హోఽర్హః ప్రియకృత్ ప్రీతివర్ధనః ॥93॥**	సాత్త్విక గుణాల నిలయం. సత్యస్వరూపుడు. సత్యధర్మాలను కాపాడేవాడు. భక్తులకు ప్రియుడు. ప్రేమను, భక్తిని పెంపొందించేవాడు.	Embodiment of purity and truth, devoted to righteousness, beloved of devotees, and one who nurtures love and devotion.
	విహాయసగతిర్జ్యోతిః సురుచిర్హుతభుగ్విభుః । రవిర్విరోచనః సూర్యః సవితా రవిలోచనః ॥94॥	ఆకాశవ్యాప్తుడు. జ్యోతిస్స్వరూపుడు. యజ్ఞహవిస్సును స్వీకరించేవాడు. సూర్యరూపంలో ప్రకాశించేవాడు. సమస్త జీవులకు శక్తిని ప్రసాదించేవాడు.	He moves through the heavens, is pure light, receives sacrificial offerings, shines as the Sun, and energizes all life.
	అనంతో హుతభుగ్భోక్తా సుఖదో నైకజోఽగ్రజః । అనిర్విణ్ణః సదామర్షీ లోకధిష్ఠానమద్భుతః ॥95॥	అనంతస్వరూపుడు. యజ్ఞఫలాన్ని స్వీకరించేవాడు. సుఖప్రదాత. అనేక అవతారాల్లో జన్మించినా అందరికీ ఆదికారణం. ఎన్నడూ నిరుత్సాహపడడు. అపార సహనశక్తి కలవాడు. సమస్త లోకాలకు ఆధారం. ఆశ్చర్యకరమైన పరమాత్మ.	Infinite in nature, receiver of sacrificial offerings, giver of happiness, manifesting in many incarnations yet preceding all creation. Ever patient, never discouraged, the wondrous foundation of all worlds.
	సనాత్సనాతనతమః కపిలః కపిరవ్యయః । స్వస్తిదః స్వస్తికృత్స్వస్తిః స్వస్తిభుక్ స్వస్తిదక్షిణః ॥96॥	ఆదికాలం నుండి ఉన్నవాడు. అత్యంత ప్రాచీనుడు. కపిలముని రూపంలో జ్ఞానాన్ని ప్రసాదించినవాడు. నశించనివాడు. శుభాన్ని ప్రసాదించేవాడు, శుభాన్ని సృష్టించేవాడు, శుభస్వరూపుడు, శుభఫలాలను అనుభవింపజేసేవాడు.	Eternal beyond all time, manifest as Sage Kapila, imperishable, giver and creator of auspiciousness, embodiment of well-being, and bestower of blessed results.
	అరౌద్రః కుండలీ చక్రీ విక్రమ్యూర్జితశాసనః । శబ్దాతిగః శబ్దసహః శిశిరః శర్వరీకరః ॥97॥	క్రూరత్వం లేనివాడు. దివ్యకుండలాలు ధరించినవాడు. సుదర్శన చక్రధారి. అప్రతిహత పరాక్రమశాలి. శబ్దానికి అతీతుడు, అయినా వేదమంత్రాల ద్వారా గ్రహింపబడేవాడు. శాంతిని ప్రసాదించేవాడు. రాత్రిని, విశ్రాంతిని కలిగించేవాడు.	Gentle and compassionate, adorned with divine earrings, bearer of the Sudarshana Chakra, mighty in power. Beyond sound yet accessible through sacred sound, giver of peace and rest.

	అక్రూరః పేశలో దక్షో దక్షిణః క్షమిణాంవరః । విద్వత్తమో వీతభయః పుణ్యశ్రవణకీర్తనః ॥98॥	క్రూరత్వం లేనివాడు. మృదుస్వభావుడు. సమర్థుడు. ఉదారుడు. క్షమాశీలులలో శ్రేష్ఠుడు. జ్ఞానులలో శ్రేష్ఠుడు. భయాన్ని తొలగించేవాడు. ఆయన నామస్మరణ, కీర్తన పుణ్యప్రదం.	Never cruel, gentle, skillful, generous, foremost among the forgiving, supreme among the wise, remover of fear, and whose praise and remembrance bring merit.
	ఉత్తారణో దుష్కృతిహా పుణ్యో దుఃస్వప్ననాశనః । వీరహా రక్షణః సంతో జీవనః పర్యవస్థితః ॥99॥	సంసారసాగరాన్ని దాటించేవాడు. పాపాలను నాశనం చేసేవాడు. పుణ్యస్వరూపుడు. చెడు కలలను, చెడు సూచనలను తొలగించేవాడు. రక్షకుడు. జీవనానికి ఆధారం. సమస్తంలో స్థిరంగా ఉన్నవాడు.	He carries beings across worldly bondage, destroys sin, embodies merit, removes bad dreams and omens, protects all beings, and sustains life everywhere.
శ్రీవిష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రం	**అనంతరూపోఽనంతశ్రీర్జితమన్యుర్భయాపహః । చతురశ్రో గభీరాత్మా విదిశో వ్యాదిశో దిశః ॥100॥**	అనంత రూపాలు కలవాడు. అనంత ఐశ్వర్యసంపన్నుడు. కోపాన్ని జయించినవాడు. భయాలను తొలగించేవాడు. న్యాయస్వరూపుడు. గంభీరమైన ఆత్మతత్వం కలవాడు. అన్ని దిక్కులుగా వ్యాపించి ఉన్నాడు.	Possessing infinite forms and glory, master of anger, remover of fear, perfectly just, profound in nature, and present in every direction.
	అనాదిర్భూర్భువో లక్ష్మీః సువీరో రుచిరాంగదః । జననో జనజన్మాదిర్భీమో భీమపరాక్రమః ॥101॥	ఆది లేనివాడు. భూ, భువః లోకాల ఆధారం. లక్ష్మీస్వరూపుడు. మహావీరుడు. సృష్టికి మూలకారణం. సమస్త జన్మలకు ఆది. అపార పరాక్రమశాలి.	Beginningless, support of all worlds, source of prosperity, mighty hero, origin of creation, and possessor of tremendous strength and courage.
	ఆధారనిలయోఽధాతా పుష్పహాసః ప్రజాగరః । ఊర్ధ్వగః సత్పథాచారః ప్రాణదః ప్రణవః పణః ॥102॥	సమస్తానికి ఆధారం. ఎవరిపైన ఆధారపడనివాడు. పుష్పంలా సౌమ్యహాసం కలవాడు. ఎల్లప్పుడూ జాగరూకుడు. ఉన్నత మార్గానికి నడిపించేవాడు. ప్రాణప్రదాత. ఓంకారస్వరూపుడు.	Foundation of all existence, dependent on none, smiling like a blossoming flower, ever watchful, guide on the righteous path, giver of life, and embodiment of Om.

	ప్రమాణం ప్రాణనిలయః ప్రాణభృత్ ప్రాణజీవనః । తత్త్వం తత్త్వవిదేకాత్మా జన్మమృత్యుజరాతిగః ॥103॥	సమస్త సత్యానికి ప్రమాణం. ప్రాణాలకు ఆశ్రయం. జీవులను పోషించేవాడు. పరమతత్త్వస్వరూపుడు. తత్త్వజ్ఞాని. ఏకాత్మస్వరూపుడు. జననం, మరణం, వృద్ధాప్యాలకు అతీతుడు.	The ultimate standard of truth, abode of life, sustainer of all beings, supreme reality, knower of truth, one Self in all, beyond birth, death, and old age.
	భూర్భువః స్వస్తరుస్తారః సవితా ప్రపితామహః । యజ్ఞో యజ్ఞపతిర్యజ్వా యజ్ఞాంగో యజ్ఞవాహనః ॥104॥	భూః, భువః లోకాల రక్షకుడు. సంసారసాగర తారకుడు. సూర్యస్వరూపుడు. బ్రహ్మదేవునికీ కారణమైన పరమాత్మ. యజ్ఞస్వరూపుడు, యజ్ఞానికి అధిపతి, యజ్ఞకర్త, యజ్ఞంలోని ప్రతి భాగం.	Protector of all worlds, deliverer across worldly existence, source even of Brahma, sacrifice itself, Lord of sacrifice, performer of sacrifice, and every aspect of the sacrificial act.
శ్రీవిష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రం	**యజ్ఞభృద్ యజ్ఞకృద్ యజ్ఞీ యజ్ఞభుక్ యజ్ఞసాధనః । యజ్ఞాంతకృద్ యజ్ఞగుహ్యమన్నమన్నాద ఏవ చ ॥105॥**	యజ్ఞాన్ని ధరిస్తున్నవాడు. యజ్ఞాన్ని నిర్వహించేవాడు. యజ్ఞస్వరూపుడు. యజ్ఞఫలాన్ని స్వీకరించేవాడు. యజ్ఞసాధనానికి మూలం. యజ్ఞరహస్యం ఆయనే. ఆహారస్వరూపుడు, ఆహారాన్ని స్వీకరించేవాడు కూడా ఆయనే.	He sustains sacrifice, performs it, is sacrifice itself, receives its offerings, is the means and secret of sacrifice, and is both the food and the enjoyer of food.
	ఆత్మయోనిః స్వయంజాతో వైఖానః సామగాయనః । దేవకీనందనః స్రష్టా క్షితీశః పాపనాశనః ॥106॥	తనకు తానే కారణమైనవాడు. స్వయంగా వ్యక్తమైనవాడు. వైఖానస సంప్రదాయానికి మూలస్వరూపుడు. సామవేద గానరూపుడు. దేవకీదేవికి ఆనందాన్ని ప్రసాదించిన శ్రీకృష్ణుడు. సృష్టికర్త. భూమికి అధిపతి. పాపాలను నాశనం చేసేవాడు.	Self-originated and self-manifested, source of the Vaikhanasa tradition, embodiment of Sama Vedic chant, delight of Devaki, Creator, Lord of the Earth, and destroyer of sins.
	శంఖభృన్నందకీ చక్రీ శార్ఙ్గధన్వా గదాధరః । రథాంగపాణిరక్షోభ్యః సర్వప్రహరణాయుధః ॥107॥	పాంచజన్య శంఖాన్ని ధరించినవాడు. నందక ఖడ్గాన్ని కలిగినవాడు. సుదర్శన చక్రధారి. శార్ఙ్గ ధనుస్సు కలవాడు. కౌమోదకీ గదను ధరించినవాడు. రథచక్రాన్ని కూడా ఆయుధంగా ఉపయోగించినవాడు. ఎవరూ కదిలించలేని స్థిరస్వరూపుడు. సమస్త ఆయుధాలకు మూలమైన పరమశక్తి.	Bearer of the Panchajanya conch, Nandaka sword, Sudarshana discus, Sharnga bow, and Kaumodaki mace. Wielder of the chariot wheel, unshakable and supreme, source of all divine weapons and powers.

	శ్రీ సర్వప్రహరణాయుధ ఓం నమ ఇతి	సమస్త ఆయుధాలకు మూలమైన, సమస్త రక్షణశక్తుల స్వరూపుడైన శ్రీమన్నారాయణునికి నమస్కారం.	Salutations to the Lord who embodies every weapon and every power of divine protection.
	వనమాలీ గదీ శార్ఙ్గీ శంఖీ చక్రీ చ నందకీ । శ్రీమాన్నారాయణో విష్ణుర్వాసుదేవోఽభిరక్షతు ॥108॥	వనమాలను ధరించినవాడు, గద, శార్ఙ్గధనుస్సు, శంఖం, చక్రం, నందక ఖడ్గం ధరించినవాడు — శ్రీమన్నారాయణుడు, విష్ణువు, వాసుదేవుడు మమ్మల్ని ఎల్లప్పుడూ రక్షించుగాక.	May Sriman Narayana, Vishnu, Vasudeva — adorned with the garland, mace, bow, conch, discus, and sword — protect us always.
శ్రీవిష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రం	**శ్రీ వాసుదేవోఽభిరక్షతు ఓం నమ ఇతి**	శ్రీ వాసుదేవుడు మమ్మల్ని సర్వకాలములందు రక్షించుగాక. ఆయనకు నమస్కారం.	May Lord Vasudeva protect us at all times. Salutations unto Him.
ఉత్తర పీఠికా	**ఇతీదం కీర్తనీయస్య కేశవస్య మహాత్మనః । నామ్నాం సహస్రం దివ్యానామశేషేణ ప్రకీర్తితం ॥1॥**	కీర్తించదగిన మహాత్ముడైన కేశవుని ఈ దివ్య సహస్రనామాలు సంపూర్ణంగా వివరించబడ్డాయి.	Thus, the thousand divine names of the great Lord Keshava, worthy of eternal praise, have been completely recited.
	య ఇదం శృణుయాన్నిత్యం యశ్చాపి పరికీర్తయేత్ । నాశుభం ప్రాప్నుయాత్ కించిత్ సోఽముత్రేహ చ మానవః ॥2॥	ఈ సహస్రనామాన్ని నిత్యం వినేవాడు లేదా పారాయణం చేసేవాడు ఈ లోకంలోనూ పరలోకంలోనూ అశుభాన్ని పొందడు.	Whoever listens to or recites these names regularly will not encounter misfortune either in this world or the next.
	వేదాంతగో బ్రాహ్మణః స్యాత్ క్షత్రియో విజయీ భవేత్ । వైశ్యో ధనసమృద్ధః స్యాత్ శూద్రః సుఖమవాప్నుయాత్ ॥3॥	దీనిని పారాయణం చేయడం ద్వారా బ్రాహ్మణుడు వేదాంతజ్ఞానాన్ని పొందుతాడు. క్షత్రియుడు విజయాన్ని పొందుతాడు. వైశ్యుడు ధనసమృద్ధిని పొందుతాడు. శూద్రుడు సుఖసంతోషాలను పొందుతాడు.	A Brahmin gains spiritual wisdom, a Kshatriya gains victory, a Vaishya gains prosperity, and a Shudra attains happiness through its recitation.

ఉత్తర పీఠికా	**ధర్మార్థీ ప్రాప్నుయాద్ధర్మమర్థార్థీ చార్థమాప్నుయాత్ । కామానవాప్నుయాత్ కామీ ప్రజార్థీ చాప్నుయాత్ప్రజామ్ ॥4॥**	ధర్మాన్ని కోరేవాడు ధర్మాన్ని పొందుతాడు. సంపదను కోరేవాడు సంపదను పొందుతాడు. కోరికలు ఉన్నవాడు వాటిని నెరవేర్చుకుంటాడు. సంతానాన్ని కోరేవాడు సంతానాన్ని పొందుతాడు.	One seeking righteousness attains it, one seeking wealth gains wealth, one seeking fulfillment of desires obtains them, and one desiring progeny is blessed with children.
	భక్తిమాన్ యః సదోత్థాయ శుచిస్తద్గతమానసః । సహస్రం వాసుదేవస్య నామ్నామేతత్ ప్రకీర్తయేత్ ॥5॥	పవిత్రమనస్సుతో, భక్తితో, నిత్యం వాసుదేవుని ఈ సహస్రనామాలను జపించే భక్తుడు దైవకృపను పొందుతాడు.	A devotee who rises daily with purity and devotion, keeping the mind fixed on Vasudeva and reciting these names, receives divine grace.
	యశః ప్రాప్నోతి విపులం యాతి ప్రాధాన్యమేవ చ । అచలాం శ్రియమాప్నోతి శ్రేయః ప్రాప్నోత్యనుత్తమమ్ ॥6॥	అతడు గొప్ప కీర్తిని పొందుతాడు. సమాజంలో గౌరవాన్ని పొందుతాడు. స్థిరమైన ఐశ్వర్యాన్ని పొందుతాడు. పరమశ్రేయస్సును సాధిస్తాడు.	He gains great fame, respect, lasting prosperity, and ultimately attains the highest good.
	న భయం క్వచిదాప్నోతి వీర్యం తేజశ్చ విందతి । భవత్యరోగో ద్యుతిమాన్ బలరూపగుణాన్వితః ॥7॥	భయాలు తొలగిపోతాయి. ధైర్యం, తేజస్సు పెరుగుతాయి. ఆరోగ్యవంతుడవుతాడు. బలం, కాంతి, సద్గుణాలు పెరుగుతాయి.	Fear departs, courage and radiance increase, health improves, and one becomes endowed with strength, vitality, and noble qualities.
	రోగార్తో ముచ్యతే రోగాద్బద్ధో ముచ్యేత బంధనాత్ । భయాన్ముచ్యేత భీతస్తు ముచ్యేతాపన్న ఆపదః ॥8॥	రోగితో బాధపడేవాడు ఉపశమనం పొందుతాడు. బంధనాల్లో ఉన్నవాడు విముక్తి పొందుతాడు. భయపడేవాడు భయాన్ని అధిగమిస్తాడు. కష్టాల్లో ఉన్నవాడు రక్షణ పొందుతాడు.	The sick find relief, the bound are freed, the fearful gain courage, and those in distress are protected from adversity.
	దుర్గాణ్యతితరత్యాశు పురుషః పురుషోత్తమమ్ । స్తువన్నామసహస్రేణ నిత్యం భక్తిసమన్వితః ॥9॥	పురుషోత్తముడైన విష్ణువును సహస్రనామాలతో భక్తితో స్తుతించే వ్యక్తి జీవితంలోని కష్టాలను త్వరగా అధిగమిస్తాడు.	One who devoutly praises the Supreme Lord through these thousand names swiftly crosses life's difficulties and obstacles.
	వాసుదేవాశ్రయో మర్త్యో వాసుదేవపరాయణః । సర్వపాపవిశుద్ధాత్మా యాతి బ్రహ్మ సనాతనం ॥10॥	వాసుదేవుని శరణు పొందిన భక్తుడు పాపాల నుండి శుద్ధి చెంది, శాశ్వత బ్రహ్మపదాన్ని పొందుతాడు.	One who takes refuge in Vasudeva and remains devoted to Him becomes purified of all sins and attains the Eternal Brahman.
	న వాసుదేవ భక్తానామశుభం విద్యతే క్వచిత్ । జన్మమృత్యుజరావ్యాధిభయం నైవోపజాయతే ॥11॥	వాసుదేవుని భక్తులకు అశుభం కలగదు. జననం, మరణం, వృద్ధాప్యం, వ్యాధుల పట్ల ఉండే భయం క్రమంగా తొలగిపోతుంది.	For the devotees of Vasudeva, no inauspiciousness exists. Fear of birth, death, old age, and disease gradually disappears.

ఉత్తర పీఠికా	**ఇమం స్తవమధీయానః శ్రద్ధాభక్తిసమన్వితః । యుజ్యేతాత్మసుఖక్షాంతిశ్రీధృతిస్మృతికీర్తిభిః ॥12॥**	ఈ స్తోత్రాన్ని శ్రద్ధాభక్తులతో పారాయణం చేసే వ్యక్తి ఆత్మసుఖం, సహనం, ఐశ్వర్యం, ధైర్యం, జ్ఞాపకశక్తి, మంచి కీర్తిని పొందుతాడు.	One who recites this hymn with faith and devotion gains inner happiness, patience, prosperity, courage, memory, and noble reputation.
	న క్రోధో న చ మాత్సర్యం న లోభో నాశుభామతిః । భవంతి కృతపుణ్యానాం భక్తానాం పురుషోత్తమే ॥13॥	పురుషోత్తముడైన విష్ణువు పట్ల భక్తి కలవారిలో కోపం, అసూయ, లోభం, చెడు ఆలోచనలు తగ్గిపోతాయి.	In devotees of the Supreme Lord, anger, jealousy, greed, and impure thoughts gradually fade away.
	ద్యౌః సచంద్రార్కనక్షత్రా ఖం దిశో భూర్మహోదధిః । వాసుదేవస్య వీర్యేణ విధృతాని మహాత్మనః ॥14॥	ఆకాశం, చంద్రుడు, సూర్యుడు, నక్షత్రాలు, దిక్కులు, భూమి, సముద్రాలు అన్నీ మహాత్ముడైన వాసుదేవుని శక్తిచే నిలబెట్టబడ్డాయి.	The heavens, moon, sun, stars, directions, Earth, and oceans are all sustained by the power of the great Vasudeva.
	ససురాసురగంధర్వం సయక్షోరగరాక్షసమ్ । జగద్వశే వర్తతేదం కృష్ణస్య సచరాచరం ॥15॥	దేవతలు, అసురులు, గంధర్వులు, యక్షులు, నాగులు, రాక్షసులు మరియు చరాచర జగత్తంతా శ్రీకృష్ణుని నియమంలో నడుస్తోంది.	Gods, demons, celestial beings, yakshas, serpents, rakshasas, and the entire moving and unmoving universe function under the divine order of Krishna.
	ఇంద్రియాణి మనోబుద్ధిః సత్త్వం తేజో బలం ధృతిః । వాసుదేవాత్మకాన్యాహుః క్షేత్రం క్షేత్రజ్ఞ ఏవ చ ॥16॥	ఇంద్రియాలు, మనస్సు, బుద్ధి, సత్త్వగుణం, తేజస్సు, బలం, ధైర్యం అన్నీ వాసుదేవుని శక్తి రూపాలే. శరీరం (క్షేత్రం) మరియు ఆత్మ (క్షేత్రజ్ఞుడు) రెండూ ఆయన ఆధీనంలో ఉన్నాయి.	The senses, mind, intellect, purity, brilliance, strength, and fortitude are all expressions of Vasudeva. Both the body (field) and the knower of the body are sustained by Him.
	సర్వాగమానామాచారః ప్రథమం పరికల్పతే । ఆచారప్రభవో ధర్మో ధర్మస్య ప్రభురచ్యుతః ॥17॥	అన్ని శాస్త్రాలు ముందుగా సదాచారాన్ని బోధిస్తాయి. ధర్మం సదాచారం నుండి ఉద్భవిస్తుంది. ఆ ధర్మానికి ప్రభువు అచ్యుతుడు.	All scriptures first establish righteous conduct. Dharma arises from right conduct, and Achyuta is the Lord of Dharma.
	ఋషయః పితరో దేవా మహాభూతాని ధాతవః । జంగమాజంగమం చేదం జగన్నారాయణోద్భవమ్ ॥18॥	ఋషులు, పితృదేవతలు, దేవతలు, పంచభూతాలు, చరాచర జగత్తంతా నారాయణుని నుండే ఉద్భవించింది.	Sages, ancestors, gods, the five elements, and all moving and unmoving beings arise from Narayana.
	యోగో జ్ఞానం తథా సాంఖ్యం విద్యాః శిల్పాదికర్మ చ । వేదాః శాస్త్రాణి విజ్ఞానమేతత్సర్వం జనార్దనాత్ ॥19॥	యోగం, జ్ఞానం, సాంఖ్య తత్త్వం, విద్యలు, కళలు, శాస్త్రాలు, విజ్ఞానం అన్నీ జనార్దనుడి నుండే ఉద్భవించాయి.	Yoga, wisdom, Sankhya philosophy, arts, sciences, scriptures, and all knowledge originate from Janardana.

సంకలన కర్త:

దైవకృపతో, తల్లిదండ్రుల ఆశీస్సులతో శ్రీరాముల ప్రసాద్ బాబు.

ఉత్తర పీఠికా	**ఏకో విష్ణుర్మహద్భూతం పృథగ్భూతాన్యనేకశః । త్రీన్ లోకాన్ వ్యాప్య భూతాత్మా భుంక్తే విశ్వభుగవ్యయః ॥20॥**	విష్ణువు ఒక్కడే పరమతత్వం. కానీ అనేక జీవరూపాలలో వ్యక్తమవుతాడు. మూడు లోకాలను వ్యాపించి, సమస్త జీవుల అంతర్యామిగా ఉండి, విశ్వాన్ని పోషిస్తాడు.	Vishnu is the One Supreme Reality, yet appears as many beings. Pervading the three worlds, He dwells within all creatures and sustains the universe without diminution.
	ఇమం స్తవం భగవతో విష్ణోర్వ్యాసేన కీర్తితమ్ । పఠేద్య ఇచ్ఛేత్ పురుషః శ్రేయః ప్రాప్తుం సుఖాని చ ॥21॥	వేదవ్యాస మహర్షి కీర్తించిన ఈ విష్ణు స్తోత్రాన్ని శ్రేయస్సు, సుఖం కోరుకునే వ్యక్తి భక్తితో పారాయణం చేయాలి.	One who desires welfare, prosperity, and happiness should recite this hymn to Lord Vishnu as composed by Sage Vyasa.
	విశ్వేశ్వరమజం దేవం జగతః ప్రభుమవ్యయం । భజంతి యే పుష్కరాక్షం న తే యాంతి పరాభవమ్ ॥22॥	విశ్వానికి ప్రభువైన, జన్మరహితుడైన, నశించనివాడైన కమలనేత్రుడు శ్రీమహావిష్ణువును భజించే వారు ఎన్నడూ పరాభవాన్ని పొందరు.	Those who worship the lotus-eyed Lord, the unborn, imperishable ruler of the universe, never meet with defeat or downfall.
	న తే యాంతి పరాభవం ఓం నమ ఇతి	భగవంతునిపై భక్తి ఉంచినవారికి చివరికి పరాభవం ఉండదు.	Those devoted to the Lord are never truly defeated.
అర్జున ఉవాచ	**పద్మపత్ర విశాలాక్ష పద్మనాభ సురోత్తమ । భక్తానాం అనురక్తానాం త్రాతా భవ జనార్దన ॥23॥**	ఓ కమలదళాలవంటి విశాల నేత్రాలు కలిగినవాడా! ఓ పద్మనాభా! ఓ దేవతలలో శ్రేష్ఠుడా! నీ భక్తులను ఎల్లప్పుడూ రక్షించుము జనార్దనా.	O Lord with lotus-like eyes, O Padmanabha, supreme among the gods! Protect Your devoted followers, O Janardana.
శ్రీభగవానువాచ	**యో మాం నామసహస్రేణ స్తోతుమిచ్ఛతి పాండవ । సోఽహమేకేన శ్లోకేన స్తుత ఏవ న సంశయః ॥24॥**	ఓ అర్జునా! ఎవరికైనా సహస్రనామంతో నన్ను స్తుతించే అవకాశం లేకపోతే, ఒక్క శ్లోకంతో నన్ను స్తుతించినా అది సహస్రనామ పారాయణంతో సమానమే.	O Arjuna, one who wishes to praise Me with the thousand names may do so; yet even a single heartfelt verse of praise reaches Me fully.
	స్తుత ఏవ న సంశయః ఓం నమ ఇతి	ఒక్క శ్లోక భక్తి కూడా భగవంతునికి ప్రీతికరమే.	There is no doubt that sincere praise, even in brief form, is accepted by the Lord.
వ్యాస ఉవాచ	**వాసనాద్ వాసుదేవస్య వాసితం భువనత్రయం । సర్వభూతనివాసోఽసి వాసుదేవ నమోఽస్తు తే ॥25॥**	మూడు లోకాలన్నీ వాసుదేవుని చైతన్యంతో నిండి ఉన్నాయి. సమస్త జీవులలో నివసించేవాడా, వాసుదేవా! నీకు నమస్కారం.	The three worlds are pervaded by Vasudeva. O indweller of all beings, O Vasudeva, my salutations unto You.
	శ్రీవాసుదేవ నమోస్తుతే ఓం నమ ఇతి	సమస్తంలో వ్యాపించి ఉన్న వాసుదేవునికి నమస్కారం.	Salutations to Sri Vasudeva who dwells in all.

సంకలన కర్త:

దైవకృపతో, తల్లిదండ్రుల ఆశీస్సులతో శ్రీరాముల ప్రసాద్ బాబు.

పార్వత్యువాచ	**కేనోపాయేన లఘునా విష్ణోర్నామసహస్రకం । పఠ్యతే పండితైర్నిత్యం శ్రోతుమిచ్ఛామ్యహం ప్రభో ॥26॥**	ఓ ప్రభూ! విష్ణు సహస్రనామాన్ని సంక్షిప్తంగా, సులభంగా ఎలా జపించవచ్చో తెలుసుకోవాలని కోరుకుంటున్నాను.	O Lord, tell me the simple and concise way by which the Vishnu Sahasranama may be recited daily.
ఈశ్వర ఉవాచ	**శ్రీరామ రామ రామేతి రమే రామే మనోరమే । సహస్రనామ తత్తుల్యం రామనామ వరాననే ॥27॥**	ఓ పార్వతి! "శ్రీరామ రామ రామ" అని భక్తితో జపించడం విష్ణు సహస్రనామ పారాయణ ఫలానికి సమానమైనదని నేను చెప్పుతున్నాను.	O Parvati, chanting "Sri Rama Rama Rama" with devotion is equal in merit to reciting the thousand names of Vishnu.
	శ్రీరామ నామ వరాననే ఓం నమ ఇతి	రామనామ మహిమ అపారమైనది.	The glory of the name Rama is immeasurable.
బ్రహ్మోవాచ	**నమోఽస్త్వనంతాయ సహస్రమూర్తయే సహస్రపాదాక్షిశిరోరుబాహవే । సహస్రనామ్నే పురుషాయ శాశ్వతే సహస్రకోటీ యుగధారిణే నమః ॥28॥**	అనంతస్వరూపుడైన పరమాత్మకు నమస్కారం. అనేక రూపాలు కలవాడికి నమస్కారం. వేల పాదాలు, నేత్రాలు, శిరస్సులు, భుజాలతో విశ్వరూపుడై ఉన్నవాడికి నమస్కారం. సహస్రనామాల ద్వారా స్తుతింపబడే శాశ్వత పురుషుడికి నమస్కారం. కోట్లాది యుగాలను ధరిస్తూ కాలాన్ని నియంత్రించే పరమేశ్వరుడికి నమస్కారం.	Salutations to the Infinite One, who manifests in countless forms. Salutations to the Cosmic Being with thousands of feet, eyes, heads, and arms. Salutations to the Eternal Purusha praised through a thousand names and who sustains countless ages of time.
బ్రహ్మోవాచ	**శ్రీ సహస్రకోటీ యుగధారిణే నమః । ఓం నమ ఇతి**	కోట్లాది యుగాలను ధరిస్తూ సృష్టి చక్రాన్ని నడిపించే పరమాత్మకు నమస్కారం.	Salutations to the Lord who upholds and governs countless cosmic ages.
సంజయ ఉవాచ	**యత్ర యోగేశ్వరః కృష్ణో యత్ర పార్థో ధనుర్ధరః । తత్ర శ్రీర్విజయో భూతిర్ధ్రువా నీతిర్మతిర్మమ ॥29॥**	ఎక్కడ యోగేశ్వరుడైన శ్రీకృష్ణుడు ఉంటాడో, ఎక్కడ ధనుర్ధరుడైన అర్జునుడు ఉంటాడో, అక్కడ ఐశ్వర్యం, విజయం, అభివృద్ధి, స్థిరమైన ధర్మం తప్పకుండా ఉంటాయని నా అభిప్రాయం.	Wherever Lord Krishna, the Master of Yoga, is present, and wherever Arjuna, the wielder of the bow, stands, there surely abide prosperity, victory, growth, and righteousness.
శ్రీ భగవానువాచ	**అనన్యాశ్చింతయంతో మాం యే జనాః పర్యుపాసతే । తేషాం నిత్యాభియుక్తానాం యోగక్షేమం వహామ్యహం ॥30॥**	ఎవరైతే నన్నే ఏకాగ్రచిత్తంతో ధ్యానిస్తూ భజిస్తారో, వారి అవసరాలను (యోగం) మరియు పొందిన దానిని రక్షించడాన్ని (క్షేమం) నేను స్వయంగా చూసుకుంటాను.	Those who worship Me with single-pointed devotion, constantly thinking of Me, I personally provide what they need and protect what they have.
	పరిత్రాణాయ సాధూనాం వినాశాయ చ దుష్కృతాం । ధర్మసంస్థాపనార్థాయ సంభవామి యుగే యుగే ॥31॥	సజ్జనులను రక్షించడానికి, దుష్టులను సంహరించడానికి, ధర్మాన్ని స్థాపించడానికి నేను యుగయుగాలకూ అవతరిస్తాను.	For the protection of the righteous, destruction of the wicked, and establishment of Dharma, I incarnate age after age.

సంకలన కర్త:

దైవకృపతో, తల్లిదండ్రుల ఆశీస్సులతో శ్రీరాముల ప్రసాద్ బాబు.

శ్రీ భగవానువాచ	**ఆర్తాః విషణ్ణాః శిథిలాశ్చ భీతాః ఘోరేషు చ వ్యాధిషు వర్తమానాః । సంకీర్త్య నారాయణ శబ్దమాత్రం విముక్తదుఃఖాః సుఖినో భవంతి ॥32॥**	బాధలో ఉన్నవారు, నిరాశతో ఉన్నవారు, బలహీనులు, భయపడుతున్నవారు, తీవ్రమైన వ్యాధులతో బాధపడుతున్నవారు — "నారాయణ" అనే నామాన్ని స్మరించినా దుఃఖం తగ్గి శాంతిని పొందుతారు.	Those afflicted by sorrow, fear, weakness, or severe illness find relief and peace by chanting the holy name "Narayana."
	కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేః స్వభావాత్ । కరోమి యద్యత్ సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥33॥	శరీరంతో, మాటతో, మనస్సుతో, ఇంద్రియాలతో, బుద్ధితో లేదా సహజస్వభావం వల్ల నేను చేసే ప్రతి కార్యాన్ని నారాయణునికి సమర్పిస్తున్నాను.	Whatever I do through body, speech, mind, senses, intellect, or natural inclination, I offer it all to Lord Narayana.
క్షమాపణ ప్రార్థన	**యదక్షర పదభ్రష్టం మాత్రాహీనం తు యద్భవేత్ । తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తు తే ॥**	పారాయణంలో ఏదైనా అక్షరదోషం, పదదోషం, ఉచ్చారణ లోపం జరిగి ఉంటే, ఓ నారాయణా! వాటన్నింటినీ క్షమించుము.	O Narayana, if any mistakes in pronunciation, words, or syllables have occurred, kindly forgive them.
క్షమాపణ ప్రార్థన	**విసర్గ బిందు మాత్రాణి పదపాదాక్షరాణి చ । న్యూనాని చాతిరిక్తాని క్షమస్వ పురుషోత్తమ ॥**	విసర్గ, బిందు, మాత్ర, పద, అక్షరాలలో లోపాలు లేదా అధికాలు జరిగినా, ఓ పురుషోత్తమా! వాటిని క్షమించుము.	O Supreme Lord, forgive any omissions or excesses in pronunciation, syllables, words, or verses.
గ్రంథ ముగింపు సూచన	**ఇతి శ్రీ మహాభారతే శతసాహస్రికాయాం సంహితాయ వైయాసిక్యాం అనుశాసన పర్వాంతర్గతే భీష్మ-యుధిష్ఠిర స శ్రీ విష్ణోర్దివ్య సహస్రనామ స్తోత్రం సమాప్తమ్।** ఓం తత్సత్। సర్వం శ్రీ కృష్ణార్పణమస్తు।		

సంకలన కర్త:

దైవకృపతో, తల్లిదండ్రుల ఆశీస్సులతో శ్రీరాముల ప్రసాద్ బాబు.

అంతిమ మంగళ శ్లోకం	వనమాలీ గదీ శార్ఙ్గీ శంఖీ చక్రీ చ నందకీ । శ్రీమాన్నారాయణో విష్ణుర్వాసుదేవోఽభిరక్షతు ॥ శ్రీ విష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రం సంపూర్ణమ్ శ్రీమన్నారాయణాయ నమః ఓం నమో నారాయణాయ ఓం తత్సత్ । సర్వం శ్రీ కృష్ణార్పణమస్తు ॥ లేదా మరింత సంప్రదాయ ముగింపు రూపంలో: శ్రీ విష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రం సంపూర్ణమ్ । శ్రీమన్నారాయణాయ నమః । ఓం నమో నారాయణాయ । ఓం తత్సత్ । సర్వం శ్రీ కృష్ణార్పణమస్తు । హరిః ఓం ॥

5.కృతజ్ఞతలు, సాంకేతిక గమనిక మరియు ఈ గ్రంథం వెనుక ఉద్దేశ్యం

నేటి ప్రపంచంలో సమాచారానికి కొరత లేదు. ఇంటర్నెట్, డిజిటల్ గ్రంథాలయాలు, పరిశోధనా వ్యాసాలు, ఆడియోలు, వీడియోలు, ఉపన్యాసాలు, మరియు అనేక డిజిటల్ వనరుల ద్వారా దాదాపు ఏ విషయమైనా ప్రపంచంలోని ఎక్కడి నుండైనా అందుబాటులోకి వచ్చింది. అయితే, సమాచార లభ్యత పెరిగిన కొద్దీ మరో సవాలు కూడా పెరిగింది సరైన సమాచారాన్ని సరైన సమయంలో, సరైన రూపంలో, అర్థమయ్యే విధంగా గ్రహించడం. ఈ గ్రంథాన్ని సిద్ధం చేయడానికి ప్రధాన కారణం కొత్త జ్ఞానాన్ని సృష్టించడం కాదు. ఈ జ్ఞానం వేల సంవత్సరాలుగా మనకు అందుబాటులోనే ఉంది. నా ఉద్దేశ్యం ఈ అమూల్యమైన జ్ఞానాన్ని ఒక క్రమబద్ధమైన, సులభంగా చదవగలిగే, అర్థం చేసుకోగలిగే, మరియు అవసరమైనప్పుడు తిరిగి చూడగలిగే సూచన గ్రంథం (Reference Material) రూపంలో అందించడం. నిజానికి ఈ సంకలనం మొదటగా నా స్వంత ఉపయోగం కోసం ప్రారంభించబడింది. కాలక్రమేణా నేను చదివిన విషయాలను, అర్థం చేసుకున్న భావాలను, మరియు జీవిత అనుభవాల ద్వారా పొందిన అవగాహనను ఒకచోట సమీకరించి, తరువాతి తరాలకు ఉపయోగపడే విధంగా అమర్చాలనే ఆలోచనతో ఇది విస్తరించింది. నా వృత్తి జీవితంలో, ముఖ్యంగా ఆరోగ్యరంగం, డేటా, డిజిటల్ పరివర్తన, మరియు HealthProfile.ai వంటి కార్యక్రమాలపై పని చేస్తున్న సమయంలో, ఒక ఆలోచన నన్ను నిరంతరం ఆకర్షించింది:

"ప్రపంచంలోని ప్రతి విషయం మరొక విషయంతో ఏదో ఒక విధంగా సంబంధం కలిగి ఉంటుంది."

ఈ ఆలోచన నన్ను పదాల మూలాలు, భాషల పరిణామం, భావాల మధ్య సంబంధాలు, మరియు జ్ఞాన వ్యవస్థల అనుసంధానంపై ఆసక్తి కలిగించింది.

వ్యుత్పత్తి శాస్త్రం (Etymology) అంటే పదాల మూలం, వాటి చరిత్ర, మరియు కాలక్రమేణా వాటి అర్థాలలో వచ్చిన మార్పులను అధ్యయనం చేసే శాస్త్రం నాకు ప్రత్యేకంగా ఆసక్తికరంగా అనిపించింది. ఒక పదం మరో పదంతో ఎలా సంబంధం కలిగి ఉంది? ఒక భావం మరొక భావానికి ఎలా దారి తీస్తుంది? ఒక జ్ఞాన వ్యవస్థ (knowledge/ information system) మరో జ్ఞాన వ్యవస్థతో ఎలా అనుసంధానమై ఉంటుంది? అనే ప్రశ్నలు నా ఆలోచనలను ప్రభావితం చేశాయి. ఆరోగ్యరంగంలో పని చేస్తున్నప్పుడు వ్యక్తులు, లక్షణాలు, వ్యాధులు, వైద్యపదాలు, సంఘటనలు, మరియు జ్ఞాన వ్యవస్థల మధ్య సంబంధాలను గుర్తించి, వాటికి గణితపరమైన

మరియు సంభావ్యతాపరమైన విలువలను (probabilistic value and modell) కేటాయించే విధానాలపై కూడా పని చేసే అవకాశం నాకు లభించింది. నేటి కృత్రిమ మేధస్సు మరియు భాషా నమూనాలు (Large Language Models) ఈ సంబంధాలను గుర్తించి, సమాచారాన్ని మనకు అర్థమయ్యే రూపంలో అందించగల శక్తివంతమైన సాధనాలుగా మారాయి. నేను ఈ సాంకేతికతను సృష్టించానని లేదా దాని అభివృద్ధిలో భాగమయ్యానని చెప్పడం లేదు. అయితే పరస్పర అనుసంధానమైన జ్ఞానం, భావాలు, పదాలు, మరియు అనుభవాల మధ్య సంబంధాలను అర్థం చేసుకోవాలనే ఆలోచన నా వ్యక్తిగత ప్రయాణంలో చాలాకాలంగా ఉంది. ఈ గ్రంథం సిద్ధం చేయడంలో ChatGPT మరియు OpenAI అందించిన సాంకేతిక సహాయాన్ని వినియోగించాను. దీనిని నేను ఒక రచయితకు నిఘంటువు ఎంత ఉపయోగపడుతుందో, ఒక పరిశోధకుడికి గ్రంథాలయం ఎంత ఉపయోగపడుతుందో, ఒక విద్యార్థికి గురువు ఎంత ఉపయోగపడతాడో, అలాంటి ఒక ఆధునిక సహాయక సాధనంగా భావిస్తున్నాను.

ఈ గ్రంథం యొక్క అసలు ఉద్దేశ్యం:

- చదవడానికి సులభమైన రూపంలో సమాచారాన్ని అందించడం
- శ్లోకాన్ని మాత్రమే కాకుండా దాని భావాన్ని అర్థం చేసుకోవడం
- పాఠకుని ఆసక్తిని నిలుపుకోవడం
- పునరావృతంగా చదవగలిగే సూచన గ్రంథంగా ఉండడం
- యువతరానికి మరియు భవిష్యత్ తరాలకు ఉపయోగపడడం
- జీవిత ప్రశ్నలపై ఆలోచించడానికి ప్రేరణ కల్పించడం

ఈ గ్రంథంలో ఏదైనా ఉపయోగకరమైన విషయం ఉంటే, అది మహర్షుల జ్ఞానం, గురువుల బోధనలు, తల్లిదండ్రుల ఆశీస్సులు, కుటుంబ సభ్యుల ప్రోత్సాహం, మరియు జీవిత అనుభవాల ఫలితం. ఈ సంకలనంలో నేను కేవలం ఒక సాధనం మాత్రమే. ఈ గ్రంథం మీకు చదవడానికి మాత్రమే కాకుండా, ఆలోచించడానికి, ప్రశ్నించడానికి, అర్థం చేసుకోవడానికి, మరియు ఆచరించడానికి సహాయపడితే అదే ఈ ప్రయత్నానికి నిజమైన ఫలితం.

ఓం నమో నారాయణాయ ।

సర్వం శ్రీ కృష్ణార్పణమస్తు ॥

సంకలన కర్త:

దైవకృపతో, తల్లిదండ్రుల ఆశీస్సులతో శ్రీరాముల ప్రసాద్ బాబు.